Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

BJERRESLÆGTENS BREVDUE

Julen 1972

Kære slægtninge!

Hermed foreligger en ny Brevdue. Forsidebilledet er i år en gengivelse af Jens Søndergaards billede af Niels Bjerre, stående foran Café Milano. Originalen findes på Skive Museum, hvor mange sikkert så det i forbindelse med den store Niels Bjerre-udstilling i foråret.

Fra Bodil Hauskov (nr. 1218) har vi lånt nogle dejlige stregtegninger, der pryder og bryder Brevduen. Hun har været i Søndermarken i sommer, hvor diskussionen gik højt, og har fanget en herlig situation med et spil kort ved en kop kaffe. Redaktionen er glad for at kunne bringe dem.

Redaktøren

Indholdsfortegnelse:

– slægt kan følge slægtens gang . Vestjyllands første maler . Af mors fortællinger fra Tvis Kloster . Kirstine Lundby er død . 1000 breve fra 1915 til 1946 . Samfundet, ingen kan holde ud . Vil danse til han dør . Holder stadig orlov . 20.000 km gymnastikopvisning . Virker for sin tro i Congo . Karruselhestens juleaften . Pludselig kom der en dreng ud af maven . Bestyrelsesmøde i Store Bjerre . Dagbog . Medlemsfortegnelse

- slægt kan følge slægtens gang

Til Bjerre-stævnet på Bovbjerg i 1930 havde bestyrelsen ladet trykke et lille sanghæfte, som jeg har været heldig at få fat på. Heldig, fordi jeg i det mener at have fundet en stor del af Bjerrenes identitet, de tanker og følelser, der kendetegner „æ famili mell Holstebro å Harbøhr", som Markus Bjerre så gemytlig skrev om i hæftets sang nr. 5.

I dag er familien, slægten, spredt over det ganske land.

„Immer skyder vi nye skud,
skønt vi går ud i toppen".
Grøden øges, og frem det går,
rige bli'r vi – til næste år.

Humøret bobler i den gamle slægtspoets sange, som levende giver udtryk for såvel Bjerre-folk som -liv, og tilsyneladende er de egenskaber, som Markus Bjerre beskrev dengang, stadig fremherskende. Nu må emnet her ikke misforstås, så man opfatter Bjerre-slægten som „foreningen til gensidig ros".

Vel kan mangt og meget tydes i den retning, og faren for selvros ligger snublende nær i det sangvinske gemyt, slægten er præget af.

Når jeg alligevel vover at komme ind på slægtens identitet, hænger det sammen med de følelser og begreber, sangene giver udtryk for. Af de ikkeselvlavede finder man „Nu tak for alt", „Den første gang jeg hørte sang", „Som dybest brønd". Allesammen om folkeliv i bedste forstand, og som man gerne vil nikke genkendende til, men som man nok også har en fornemmelse af, man ikke helt magter at leve op til. Dog håbet og glæden i det beskæmmer ingen. Syng blot med på verset:

Rige Bjerrer så man ingensinde,
hårdt vi kæmpet har for gård og jord.
Rige blev vi dog i vore minder,
glade øjne, smil og røde kinder
immer så vi om det lange bord.

Når Markus Bjerre i samme sang skriver: „Nu for alting: ingen triste tanker", er det også noget centralt. Festlige stunder har man altid tilstræbt i sang og dans, og gid det må blive ved.

Højtidsstunder lever man gerne i. Let til smil og let til tårer. Utallige er de historier, der kan fortælles herom. Når hæftets vers er nynnet igennem, sidder man med en fornemmelse af at være hjemme. En egen stilfærdig

tryghed fylder sindet. En glæde ved i en ellers urolig verden at have et sted, hvor samhørighed har til huse i den identitet, hvor man taknemmeligt kan sige

Så tak dog skæbnen for fuldgod arv,
sikker sansning for slægtens tarv.
Hold jer trøstigt ved jorden.

Så styrkes slægtens marv – af dybe stærke minder.
Slut op om slægten.

Vagn i „Vibeskriget"
Morsø

Bestyrelsen sender sine bedste ønsker om en god og glædelig jul til alle fjern og nær.

Vestjyllands første maler

I 30-året for maleren Niels Bjerres død arrangerede Københavns Kunstforening i marts 1972 en stor udstilling af Niels Bjerres billeder, lånt fra museer og af private. Senere blev udstillingen vist på Skive Museum, ikke mindst til stor glæde for de mange slægtninge i Vestjylland, og i Nykøbing F.

Jyllands-Posten skrev den 10. marts 1972:

Først var der Bjerre, derefter Søndergaard og siden alle turisterne. Men Niels Bjerre (1864–1942), selv vestjyde, var den første, som åbnede vore øjne for Vestjyllands og især vestkystens barske skønhed og vælde. Men det skal tilføjes, at der gik lang tid, før de bestemmende – indkøbskommissioner og kritikere i København – rigtig lærte at værdsætte ham og hans verjrbidte motivverden. Så gik det ulig nemmere i det miljø, som han var udsprunget af, og som kendte ham. Bjerre-slægten er udbredt i den nordligste del af Hardsyssel, og her hænger stadig mange af hans malerier.

Dette fremgår også af navnene på dem, der har udlånt billeder til den Niels Bjerre-udstilling, som Københavns Kunstforening holder i denne måned (til 3. april). Men mange andre har bidraget med udlån, bl. a. Århus Kunstmuseum, der har sendt det berømte og for Bjerre usædvanlige „Guds børn" fra 1897.

Det er usædvanligt, fordi Bjerre ellers sjældent beskæftigede sig med figurkomposition, og da især fordi han slet ikke sympatiserede med missionsbevægelsen. Dette lader han slet ikke skinne igennem bønnemøde-

billedet, der med sin realisme og intenst rugende stemning giver et absolut medlevende og medfølende indtryk af disse mennesker. Baggrunden for værket var katastrofen få år før, da 26 fiskere druknede en stormnat. Forfatteren Hans Kirk skal engang have udtalt, at havde han kendt Bjerres bønnemødebilleder, havde han ikke behøvet at skrive romanen „Fiskerne".

Men Bjerre blev ikke folkelivsskildrer i Skagensmalernes ånd, selv om han havde gået på P. S. Krøyers skole. Landskabet var hans domæne. Først og fremmest landskabet mellem Lemvig og lerskrænterne ved Ferring og op til det flade Harboøre.

Udstillingen i kunstforeningen omfatter 77 oliemalerier og et halvt hundrede tegninger, og selv om mange af Bjerres bedste ting ikke er med, giver den dog et storartet indtryk af hans indstilling og produktion.

Han var tidlig udviklet. Landskabet med fødegården Nørrelund, malet da han var kun 19 år, gnistrer af talent, selv om der nok kan spores indtryk fra Hans Smidth og Chr. Dalsgaard. Den vidtstrakte forgrund uden staffage er dog et typisk Bjerre-træk. At han også i sine unge år må have interesseret sig for Vilh. Hammershøi, fremgår af f. eks. det lille, koloristisk neutrale portræt af moderen, hvis sorte kjole er malet helt unuanceret og uden antydning af plastisk skildring.

Niels Bjerres tidlige produktion er udpræget valørmaleri i en dæmpet farveskala af brunt, grønt og gråt. Siden blev hans palet mere rummelig, i de sidste år næsten hektisk. Man har forklaret hans koloristiske omsving som følgerne af en øjensygdom, der truede med at gøre ham blind, for det var jo nogle sære farver, han kunne sætte op mod hinanden. De var imidlertid ikke så sære endda, men man skal have oplevet det skærende lys over Ferring og især på den tid på dagen, hvor solen nærmer sig horisonten, for at forstå det. Bjerre malede simpelt hen, hvad han så, og da han var gammel, kunne han gøre det med intensitet og stramhed, som kraftkarlen Søndergaard slet ikke kunne hamle op med. Hvilket ikke bragte det ringeste skår i deres venskab.

Men Bjerre kunne også være blid og lyrisk, næsten drømmende i sit maleri. Således kommer man til at tænke på Bonnard, når man står over for et spændende billede som „Rødt træ i Borggaarden", d. v. s. blodbøgen på gårdspladsen af Brejninggård ved Skjern, eller det følsomt malede motiv fra kirkegården i Ferring, med den „impressionistisk tilfældige" beskæring af kirken, hvor solen med fine blå skygger modellerer den hvidkalkede mur frem.

Bjerre var en flittig tegner. Som regel foretog han indgående blyantstudier af et motiv, før han gik i gang med at male det. Og han tegnede, som han malede, tæt, loddent og over hele fladen og med en smidig og præcis redegørelse for lys og skygge.

Hans produktion er stor og med meget få, decideret svage arbejder. Nogen revolutionær skikkelse i dansk malerkunst var han ingenlunde. Måske er det derfor, at han stadig betragtes som lidt af et folkloristisk fænomen. Alligevel kommer man ikke uden om ham som landskabsmaler. Her er han en ener, som ikke ligner nogen anden. Og det er mere, end man kan sige

om de fleste andre danske landskabsmalere i dette århundrede, fynboerne iberegnet. Hvad han malede, det havde kun han set.

Et Bjerre-billede kan man kende på lang afstand.

Ib Sinding

I Berlingske Tidende skrev Gunnar Jespersen bl. a.:

Hans billeder er, hvad de udgiver sig for at være, skildringer af Vestjyllands natur, vejr og lys. De bedste af malerierne er gjort af et så uforgængeligt materiale, at man stoler på deres udsagn. Sådan er der, og sådan ser der stadig ud. Billeder afspejler noget af den forhåbentlig uforanderlige vestjyske virkelighed.

Når det så ofte lykkedes maleren at få fat i nogle af landskabets grundlæggende karaktertræk, skyldes det, at han ikke på nogen måde havde lyst til selv at træde i forgrunden, men næsten anonymt underordnede sig motiverne og i et knapt og usentimentalt sprog gengav, hvad han så.

Niels Bjerres billeder har ikke noget med sommerturisme at gøre. Han havde et andet forhold til Vestjylland, var født og opvokset på Lemvigegnen og kendte til bunds de steder, han malede. Han var i overensstemmelse med omgivelserne.

Udstillingen blev 24. marts anmeldt i Weekendavisen af Leo Estvad, som under overskriften „Hædersmanden Bjerre og dilettanternes paradis" – dette med paradiset hentyder til forårsudstillingen på Charlottenborg – skrev:

Det er Vestjylland, Lemvigs omgivelser og Bovbjerg, man genser på maleren Niels Bjerres udstilling i Kunstforeningen, København. Naturen i dens hverdagsklæder, skildret af et usvigeligt ægte menneske, der kendte det første spæde forårslys i egnene ved havet og var fortrolig med årstidernes vekslen, sommerens saftige græsgrønne og efterårets silende regn.

Niels Bjerre blev født i 1864 på gården Nørrelund ved Lemvig, og han døde i 1942. Endnu husker nogle måske Bjerres tætte, runde skikkelse, når han trippede af sted med sin stok. Også af statur var han en vestjyde. I vintermånederne vegeterede han på Bülowsvej i København, men landet deroppe ved Limfjorden og havet var hans arbejdsmark. Det trak i ham, når de første spirer kom frem.

Den ydre succes kendte Bjerre kun lidt til, mens han levede, og alligevel malede han ufortrødent med sin gedigne sans for det vestjyske landskabs farver og struktur. Han lagde hverken til eller trak fra, sådan lå gårdene og de jævne murermesterhuse spredt rundt mellem agre og bakker, sådan spillede aftensolen på Ferring kirkes hvidkalkede tårn, et varmt, gyldenagtigt lys. Og et brølende grønt hav med skarpe, hvide tænder kendte han. En egen hverdagens poesi, der også øver sin virkning på os i dag. Det er inderligheden i arbejdet, der slår igennem; han var ikke nogen blændende tekniker, der kan af og til være noget famlende og søgende i penselføringen – og ejendommeligt nok er det netop dette lille træk i hans billeder, der taler stærkest til én. Bjerre var altid den ydmyge lige over for motivet.

Den forløbne tid har givet Niels Bjerre en smuk position i dansk kunst; nu forstår man at skønne på ægtheden og den sagte styrke i hans maleri. I Kunstforeningen er der indtil den 3. april samlet en række af hans bedste arbejder, 77 lærreder i alt foruden tegninger og akvareller. Man kan følge ham retrospektivt fra 1883 til 1935. Der er også figurbilleder og flere lærreder fra Færøerne, som Bjerre holdt meget af.

På endevæggen i den store sal hænger den gribende folkelivsskildring fra Harboøre, „Guds børn", der foreviger et missionsmøde i 1897, men det er især billederne af den vestjyske natur, der karakteriserer Niels Bjerres maleriske begavelse, bl. a. „Stormdag på Bovbjerg", „Ferring kirkegård", „Lemvig-huse, Sønderbjerg", „Aftenskyer over havet", „Ved badehotellet, Bovbjerg" og „Fra Humlum, regnvejrsdag".

Sådan er der på de kanter i riget, når et følsomt malersind lægger sin kærlighed til naturen i arbejdet.

Efter et besøg på udstillingen skriver Aksel Tovborg Jensen (567) følgende til „Brevduen":

Jeg har en god ven, der er født i Østrig, men han har i 30 år været dansk statsborger. Han sagde engang til mig: „Jeg er ikke patriot, men jeg vil til mine dages ende være stolt af, at jeg er Haydns landsmand". Jeg kan med en lille ændring gøre hans ord til mine. Jeg er ikke tilhænger af det afguderi, der drives med det „jyske", altså det der med jysk sind og jysk fåmælthed, jysk karakterstyrke og jysk ditten og datten. Det løber mig koldt ned ad ryggen, når jeg bliver mindet om, at en klog, men måske noget hårdhændet mand engang har sagt om Bjerrerne, at de er så vigtige, at de kan holde sig selv ud i stiv arm. Men jeg vil til min dødsdag være stolt af, at Niels Bjerre var min mors fætter.

Udstillingen i Kunstforeningen bestyrkede mig heri. Det var en stor oplevelse, og det hver gang man besøgte den. De billeder, man havde set før, blev nye i den nye belysning. Det gik således op for mig, at den bedende, rødskæggede fisker på det store billede af „Guds børn" i sin indtrængende sjæleskildring næsten står mål med et af Rembrandts selvportrætter, og jeg må med skam indrømme, at skønt jeg har set billedet mindst 5 gange før, har jeg aldrig før lagt mærke til det stærke aftenlys, der udefra skinner ind gennem de gardinløse vinduer og får hele billedet til at stråle. Det var festligt at gense det ugudelige glimt, der lyser ud af Niels Katkjærs skelende øjne på portrættet af den gamle i sin blå bomuldsbluse og med hævet brændevinsglas. Eller at fordybe sig i det skære forårslys over billedet af udsigten over Lemvig havn mod Lem kirke. Eller de sidste stråler fra den nedgående sol over udhusene i Ellemosegård. Eller udsigten over limgraven mod Tørring kirke. Lukkede man øjnene, kunne man se for sig alle de billeder, der ikke var med på udstillingen. Det gælder gården med den tilsneede arbejdsvogn. Det gælder det store billede af dammen ved Kloster Mølle i gråvejr, udsigten mod Tørring kirke over pløjejord og klatter af tøsne. Man savnede også den rustrøde u-båd i

strandkanten ved Vrist, kirkefolkene i våbenhuset i Engbjerg kirke og den ofte gentagne udsigt fra Bovbjerg nordpå i høstlig aftensol.

Efterhånden kom man også til at tænke på nogle af Niels Bjerres replikker. De udgjorde jo en side af ham, som heller ikke bør glemmes. Jeg kan bare minde om, at Anna-Sofie Seidelin engang har sagt – med en let forbedring af Johannes 1, 1 – „I begyndelsen var ordet, ja, jeg havde lyst til at sige *replikken*". Niels Bjerre har engang sagt noget væsentligt om sig selv, vistnok til fætteren, pastor Jacob Bjerre: „Ja, jeg kan godt se, at der er andre, der er bedre til at male, end jeg er, men jeg kan også se, at der er noget – hvis jeg ikke maler det, bliver det ikke malet". I al sin lavmælthed er replikken udtryk for en stor livsholdning.

Niels Bjerres ironi var ingenlunde ufarlig. Jeg har ladet mig fortælle, at han engang kom ind på Ydes Hotel i Lemvig med sin trofaste ven, maleren Hans Brygge. Hotellet havde ved et ejerskifte byttet gode billeder med de ræddeligste fidusmalerier. Niels Bjerre satte sig, så sig om og spurgte så i dyb alvor: „Er vi kommet i helvede, Brygge?"

Niels Bjerre måtte vist i mange år leve af hånden og i munden, men da han havde passeret de tres, var anerkendelsen så småt ved at indhente ham. Jeg husker en historie fra den tid. Sommeren 1936 malede han på Sønderskov på Venø hos fætrene Markus og Laust Bjerre. De tre halvgamle svende mødtes daglig til formiddagsmellemmad med speget fårelår og en dram i Lausts hus på bakken mod „æ vejster fywr". Niels Bjerre fortalte en dag, at en velhavende borger fra en naboby havde stået og set på, at han malede et billede, og havde budt ham en rund sum for billedet, når det var færdigt. Et par dage senere fortalte han, at velhaveren havde været der igen og forhøjet sit bud. Jeg tror nok, det gentog sig endnu en gang. Laust, der var forretningsmand, blev efterhånden nervøs: „Jamen, du må da slå til. Det er jo en vældig pris for det billede". Hvortil Niels Bjerre tørt bemærkede: „Jamen, jæ vil ett' handl' mæ ham!" Velhaveren fik aldrig billedet.

Sådan kan det også siges -

For snart en del år tilbage var der Bjerre-bryllup i Salling. Og alle gæster var forberedt på at skulle høre de mange Bjerre-gæster holde tale. Men selv Bjerre'rne forblev tavse, da gommens akademiske venner tog føringen med en række gode og åndfulde taler, mange desuden yderst vittige.

Næste dag mødte brudens far sin nabo gennem mange år, som også havde været med til det meget festlige bryllup. Og han sagde: – *Tak for sidst! A tøws æt, æ Bjerrer djer gummer kløj' i awtes* – .

Af mors fortællinger fra Tvis Kloster

Når mor (Henrikke Bjerre Kristensen, nr. 96) fortalte om sin slægt eller om livet hjemme i Tvis Kloster, var det aldrig en helaftensforestilling for os fire børn, men spredte bemærkninger ved passende lejligheder. Om det var blyhed eller angst for at virke pralende, ved jeg ikke, men da hun engang havde fortalt noget om sin far, sluttede hun med ordene: – Jeg er ikke vigtig, men jeg er stolt.

Blandt tyendet på Tvis Kloster var der i sidste halvdel af 1860'erne bl. a. en ældre pige, der hed Mine, og en ældre karl, som hed Iver. Han gik altid med en strikket hue. De var begge meget fromme, hvorfor Iver blev kaldt Hellig-Iver. Engang kom Mine hjem fra kirken og var helt ovenud lykkelig, thi præsten havde læst fra den hellige skrift: – Jesus sagde: Jeg kender Mine, og Mine kender mig. Det kunne mor godt forstå, hun var glad for. En dag havde mor været med i kirke, og da havde de sunget en salme, hvori der stod: Kæmp i hellig ivers lue. I flere dage fulgte hun Iver for om muligt at finde ud af, hvem der udkæmpede den kamp.

Min morfar Niels Bjerre (nr. 30) var sjældent hjemme sidst på sommeren og om efteråret. Da red han omkring og købte kreaturer og får, som driverne efterhånden samlede og drev den lange vej gennem Jylland til Holsten, hvor Niels Bjerre tog imod dyrene og solgte dem. Hjemkommen fra en sådan ridetur til "det tyske" løsnede han den lille lædersæk fra sadelknappen og gik ind i stuen, hvor han smed sækken på gulvet for rigtigt at kunne hilse på familien. Rikke, som mor kaldtes, var nok mest interesseret i sækken, men hendes far strøg hende over det mørke, stride hår og sagde: – Den er nok for tung for dig, min pige, men kan du løfte den, må du få den. Speciedalerne var dog for tunge.

Mormor var i sine velmagtsdage en myndig husmoder. En sommerdag fik Niels Bjerre besøg af to kolleger, to studeprangere, og der blev taget godt imod dem i det gæstfrie hjem, hvor bordet snart var dækket med masser af sulemad og godtøl. Mormor sagde „værs'go", og de langede godt til fadene, men lod så hænderne synke. Atter blev der sagt „værs'go". De tog en slurk øl og skelede til hinanden og til mormor. Da hun tredie gang sagde „værs'go", dristede den ene sig til at sige, at hun da vist havde glemt at sætte brød på bordet. Hertil svarede hun: – Nej, det har jeg ikke, for da I kom, så jeg, at I skød genvej og red gennem rugmarken her hen til gården. Og det må da betyde, at I ikke bryder jer om brød!".

Med venlig hilsen
Niels Bjerre, Ranum
(nr. 313)

Kirstine Lundby er død

Slægtens ældste, Kirstine Lundby (145) døde langfredag, den 31. marts 1972, 102 år gammel, på Hjerm Alderdomshjem, hvor hendes tre ugifte døtre, Henriette (464), Signe (466) og Gudrun (467), alle sygeplejersker, på skift havde vaget over deres mor de sidste døgn. Påskelørdag førtes båren til kapellet på Vejrum kirkegård.

Begravelsesdagen, tirsdag den 4. april, samledes familien til frokost i Måbjerg Sognegård, men samtidig kom der meddelelse om en trafikulykke på hovedvej 1 nord for Brørup. En vogn fra Zürich krydsede hovedvejen uden at standse og blev påkørt af en vogn fra Skodborg med Hans Sylvest og Helvig Lundby (1050), Anna Lundby (459) og Jørgen Lundby (1054), som var på vej til begravelsen. Alle syv i de to biler slap nogenlunde lempeligt fra det voldsomme sammenstød, men meddelelsen om ulykken kom til at præge begravelsesdagen.

I Vejrum kirke talte pastor Andreas Lundby (1049) over sin farmor ud fra Lukas 10, 38-42, beretningen om Jesu besøg hos Martha og Maria:

– „Nørgård" i Gimsing var mit og min bror Hans Sylvest' og flere andres ferieparadis i barneårene. Fra „Nørgård" skriver sig mine første erindringer om Ane Kirstine Lundby, min farmor – bedstemor, som vi altid sagde.

– Blandt disse erindringer står to ting prentet stærkt. Først at bedstemor var så god og rar, og dernæst at hun måtte være meget gammel. Mens farfar var et mandfolk, som vi beundrede og fulgte, hvor han gik og stod mellem sine dyr, og som nok skulle sige fra med kontante ord, om vi gjorde gale streger, og snart igen sang, som han plejede på fodergangen – var det anderledes med bedstemor.

Hun var så overmåde rar og god, at havde vi gjort gale streger – været skå'rs" – undgik vi hende helst, gemte os f. eks. nede bag stikkelsbærbuskene. Hun var altid ude på at kalde det bedste frem i os, forventede dette, blev ikke vred, men ked af det, når det ikke kom, og derfor sad vi i så tilfælde flove nede bag stikkelsbærbuskene – næsten som da de to første mennesker gemte sig mellem træerne i Edens have efter deres ulydighed. – At bedstemor skulle være så meget gammel, meget ældre end farfar – hun må have været i 60'erne dengang – skrev sig fra en dag, vi begge var på vej ned ad trappen oppe fra det store gæsteværelse med altanen i vest. Bedstemor gik forsigtigt på trappen, og da vi kom til drejningen på den, standsede hun op og våndede sig – jeg husker tydeligt sprækkerne i fernis'en på trappetrinet – og forklarede, at det var den slemme gigt. Altså stod drengen der og skønnede, at bedstemor nok var så gammel, at døden ikke kunne være langt borte.

Men bedstemors hjerte og hele fysik var stærkere end som så. Som sin far, Mads Bjerre, Brændgård (42), skulle hun opnå at blive sin vidt forgrenede slægts ældste. Han døde i 1925 og blev begravet på sin 90-års fødselsdag. Bedstemor er nu død langfredag, en uge efter at være fyldt 102 – et passende udtryk for menneskets øgede livslængde siden dengang. Der er altså lighedspunkter mellem bedstemors og hendes fars livsafslutninger.

Det har også længe været så at sige bestemt, at der skulle være noget fælles for bedstemors og hendes mors begravelsesdag. Min far havde, da han nu var præst, ret naturligt tænkt sig engang at skulle begrave sin egen mor. Måske fordi han var klar over, at det alligevel ikke ville blive tilfældet, nævnte han flere gange i sin sidste tid, at han havde tænkt sig at holde ligprædiken over sin mor ud fra teksten, vi læste: Martha og Maria – fordi Morten Larsen havde anvendt den tekst i 1913, da han begravede bedstemors mor, An-Mari i Brændgård. An-Mari havde fået 12 børn og været en dygtig husmor på den store gård. Det har nok været disse omstændigheder bl. a., der har fået den ellers så meget afholdte Morten Larsen til at drage sammenligninger mellem den travle Martha og An-Mari i Brændgård. Det faldt nogle for brystet, og iflg. far huskede bedstemor endnu i sin høje alderdom den tale med næsten vrede. Jeg har ikke haft lejlighed til at se eller høre den tale, men den behøver nu ikke at have været så fejl.

Når vi hører om Martha og Maria, er vi alt for hurtige til at sætte minus ved Martha, fordi hun irettesættes. Men Marthas indstilling er ikke foragtelig. Tværtimod – det er den, der holder verden i gang. Det er den drivende kraft, som bevarer og beriger livet og kulturen. Uden den kunne Jesus ikke have talt til Maria, og Maria havde ikke kunnet sidde og lytte til Jesus. Der kan faktisk godt holdes en prædiken, der går ud på at retfærdiggøre og forherlige Martha. Der er utallige områder i vort liv og menneskelivet i almindelighed, som kræver vor opmærksomhed, vor hengivelse og lidenskab, sådan som Martha havde det.

Og vi ville være store skarn, om vi ikke her på bedstemors begravelsesdag med stor taknemmelighed mindedes alt det i hendes liv, der var af positivt Martha-værk, af slid og slæb og selvopofrelse for mand, 15 børn og mange flere. Man kan gå hjem og få indblik i det ved at læse i „Bjerreslægtens brevdue" for de senere år: Om arbejdsdage som barn og ung i Brændgård fra 6 morgen til 9 aften (eller indtil man var færdig) og som kone i V. Lundby, hvor arbejdstiden gik helt til midnat, fordi der, efter at børnene var lagt i seng, måtte lappes tøj, stoppes strømper og sådant. Utroligt, at bedstemor, som ved sin fødsel kun vejede ganske få pund, færre end de fleste, voksede op til at føde 15 børn og øve Martha-værk af de dimensioner.

Midt i alt Martha-værket, ofte uden at afbryde det, havde bedstemor sine Maria-stunder. Allerede som 2. pige hjemme i Brændgård var det tilfældet. Hun havde 7 køer at malke 3 gange om dagen. „Kostalden var ofte mit lønkammer. Jeg nynnede den ene salme efter den anden", har hun fortalt. Og i V. Lundby udviklede det sig videre. Far har fortalt, at under malkningen med hovedet presset ind i koens varme flanke, efterlevede hun Jesu bud i Bjergprædikenen: „Men du, når du beder, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din Fader, som er i det skjulte, og din Fader, som ser i det skjulte, skal betale dig". Der var nok også Maria-stunder sent om aftenen under strømpestopningen. Og der var det i forbindelse med kirkegangen i Holstebro Frimenighed, både i kirken, og når farfar og bedstemor kørte hjemad med hest og jumbe. Her var der dejlig fred til at snakke sammen om det, de havde hørt.

Bedstemor i Marias position – det udviklede sig til stedse mere bøn. Bøn, som ikke altid er en let sag. Da hendes lille søn, Mads, var dødssyg som 2-3-årig, bad bedstemor så inderligt om at få lov at beholde ham, ja, var ikke fri for at sætte Gud stolen for døren. Han levede. Men var jo syg, epilepsi, fra 10- til 17-års-alderen og voldte megen bekymring og angst. Bedstemor har fortalt, at hun bagefter syntes, hun i sin bøn for den lille dreng ikke helt havde føjet til: „Ske dog ikke min, men din vilje!" – det som fra Maria-sæde må være omkvæd på alle vore jeg-bønner.

Men var bedstemors Maria-tilværelse længe noget oftest for andre skjult i Martha-tilværelsen, var hendes sidste år, tydeligt for alle, Maria-år, helt tydeligt siden hun for op mod 15 år siden brækkede benet og ikke længere kunne gå, men netop måtte *sidde* i sin stol. Der lå altid andagtsbog og salmebog på bordet foran hende, og man blev sandelig sat til at åbne dem, når

man kom på besøg. Fra sit Maria-sæde øvede hun på den måde naturligt præstegerning over for os, der kom. Som præst af profession var man ofte helt beskæmmet over den selvfølgelighed, der var over hendes måde på disse ting.

Enhver ved, at hun længtes efter døden de sidste ret mange år og ikke syntes, hun var nogen nytte til. Så måtte man jo sige til hende, at hun havde den opgave, siddende på Maria-sædet for Jesu fødder, at øve forbønnens tjeneste for os andre ude i det pulserende og jagende moderne liv. Og hun tog opgaven op. Som Paulus i reglen indleder sine breve med at forsikre læserne om den faste plads, de har i hans forbøn, sådan havde alle vi i familiekredsen, og andre med, fast plads i bedstemors daglige forbøn. Det er der fra hendes sidste timer eksempel på: Mine fastre, som vågede over hende, har fortalt, at mens hun lå og kæmpede for vejrdragningen, sagde hun omtrent sådan: „Der er så mange, jeg skal tænke på", og hun var ulykkelig over ikke at kunne klare det længere, holde sammen derpå. Jeg tror, at den faste plads, vi havde i bedstemors forbøn, denne daglige repetition af os, var den enkle hemmelighed bag hendes fantastiske evne til lige til det sidste at holde rede på ikke bare børn, men også børnebørn og oldebørn, vide, hvor vi var, og hvad vi foretog os. Det var betryggende at vide sig under bedstemors daglige forbøn. Og det var ikke mere end rimeligt, at hun en enkelt gang i ny og næ – igen ligesom Paulus – bad om, at også vi ville bede en lille bøn for hende, f. eks. om at hun måtte slippe for de natlige mareridt, som kunne plage hende. Vi ved så lidt om det efter døden. Men hvor ville det være betryggende at tænke sig bedstemor fortsætte med sin forbøn for os. Vi ved som sagt ikke, om det er muligt.

Midt i vor så nødvendige Martha-tilværelse har vi grund til at sætte os på Maria-sæde og lytte til den tale. Også vi. Hvad enten vi når at leve adskilligt mere end 37 tusind døgn som bedstemor, eller vi må nøjes med langt færre, må vi da kunne sige:

Tusinde døgne,
verdslige, søgne,
gyldne for kød,
kan de vel ligne
én dag af dine – ?

Kirstine Lundbys barnesønner bar deres bedstemor til graven, hvor sønnen Viktor Lundby (469) takkede og indbød til mindesamvær i Måbjerg Sognegård. Her talte lektor Kaj Lundby, Horsens (471), valgmenighedspræst N. Bundgaard, Holstebro, diakon Chr. Madsen, Hjerm Alderdomshjem, valgmenighedspræst Thomas Lundby, Vraa (1052), gdr. Otto Sloth, Vejrum (736), og fru Sarah Ausum, Hjerm.

Slægtsforeningens tidligere formand, Chr. Bjerre, Lem (618), bragte en hilsen og tak fra hele Bjerre-slægten: – Jeg tror, det er Kaj Munk, der har sagt, at vi skal leve sådan, at livet kan blive vore medmennesker dyrebart.

Kirstine Lundby var en af dem, der har været med til at gøre livet dyrebart, også for dem udenfor hendes nærmeste kreds. Jeg tror, det var fordi, hun i sjælden grad ejede det gode ord.

I en takketale for en hædersgave sagde den norske digter Johan Falkberget bl. a.: – Det gode ord – det kærlige ord. Verden har i sandhed været fattig på gode ord. Derfor er den også gang på gang ved at drukne i blod og tårer. Ned over det gode ord falder noget af himlens morgenlys. Tag det gode ord bort, og dagene ville ikke være til at holde ud.

Vi siger tak for de mange gode ord, Kirstine Lundby har talt til os gennem alle disse år, en tak fra hele Bjerreslægten.

Mellem talerne blev der sunget flere salmer, og Gudrun Lundby (467) takkede til slut de 85, der havde været med.

Foreningsmeddelelser

Medlemsbidraget

Medlemsbidraget, 15,– kr., bedes snarest indsendt på vedlagte girokort. – Foreningens gironummer er 66922.

Bjerrefonden

„Bjerrefonden" til fordel for udgivelsen af en ny udgave af slægtsbogen står åben for indbetalinger, for modtagelse af gaver og arv. Beløbet kan indsendes på gironummer 6 69 22. Vi får brug for betragtelige beløb til denne fond.

Bidrag til næste års „Brevdue"

bedes sendt i god tid, helst inden 1. oktober. Stof, der indgår senere, kan nok nå at komme med, men det letter os arbejdet meget, at vi på et tidligt tidspunkt kan overse, hvad vi har at arbejde med.

Nye medlemmer,

der ønsker at indmelde sig i foreningen, bedes opgive nummeret i stamtavlen. Hvis man ikke er optaget i denne, bedes forældres navn og nummer opgivet.

Bogen om Nissumbysønnerne og deres hjem

kan stadig fås ved henvendelse til foreningen. Prisen er 10,– kr. pr. stk. plus porto.

Stamtavle over Bjerre-slægten

fås for 20,– kr. pr. stk. plus porto.

1000 breve fra 1915 til 1946

Den 19. august 1972 kunne Mads Fiskbæk Bjerre (nr. 177) være fyldt 100 år. I den anledning samledes efterlevende børn, børnebørn og oldebørn til en stor familiefest i Lomborg. Dagen begyndte med gudstjeneste og sluttede med dans og fætter-snak. Et af festens højdepunkter blev Siliam Bjerres (nr. 621) fortælling om sine forældre ud fra de godt 1000 breve, der er gemt. Brevduen bringer i år første halvdel af den inciterende familieberetning, og sidste halvdel bringes næste år.

Højskoleforstander Hans Lund sagde engang til mig: „Bjerrerne er de halve talenters børn". Han mente: De er vågne, interesserede, kan noget af alt, men heller ikke mere. Bruger vi kunsten som målestok, er der nok en sandhed deri. Hidtil er det jo egentlig kun Niels og Kr. Bjerre, der som malere har gjort sig gældende.

Dette med de halve talenter er egentlig noget trist, hvis man da skal tro forfatteren Salomon Frifeldt, der i en af sine første bøger hævder, at halve talenter er forbandelsens tegn. Ja, det er de, hvis man tror, at de er hele talenter, for ellers er halve talenter en rigdom – ensbetydende med en sindets åbenhed og modtagelighed. Det stemmer så godt med fars livssyn, som ganske enkelt kan udtrykkes ved „Livet er en gave". Noget han ofte giver udtryk for i sine breve.

De halve talenter, det at kunne lidt af meget og aldrig være bange for at bruge det lidt man havde, har gjort, at nogle kan synes, Bjerrerne er selvglade, vigtige. Ja, såmænd. Hvem kan sige sig helt fri? Og dog, dette negative overskygges helt af det positive: En taknemmelighed for alt, hvad der er givet os; dette: At slægten har levet sådan, at vi har mødt åbne døre, når vi kom ud i verden.

Lad mig nævne et enkelt træk. Som 17-årig besøgte jeg min søster Birgitte på Krabbesholm Højskole. På hjemrejsen skete det, at konduktøren ved en fejltagelse beholdt min billet. I Struer kom en ny konduktør, der selvfølgelig forlangte at se min billet. Han troede ikke på min forklaring, men en ny billet ville jeg ikke betale. Han måtte nøjes med mit navn og min adresse. Da jeg sagde mit navn, spurgte en ældre mand i kupeen: „Er Lomborg-degn din bedstefar?" På mit ja sagde han til konduktøren: „Så kan du godt stole på ham!"

Et andet eksempel. Da Morten Larsen efter at være kommet hjem fra USA (med et brækket ben) en dag stod ved Politikens Hus og skulle over på Rådhuspladsen, gik jeg hen og hjalp ham over. „Hvem er du, unge mand, der vil hjælpe en gammel mand som mig?" – „Nå, du er Martines søn, ja så forstår jeg det!"

Men hvor meget vi end kan have at takke vore forfædre for, så kan vi jo nu engang ikke leve på fortiden alene. Her må vi mindes Henrik Ibsens karske ord i „Brand":

Pløj allerførst i havet ned
jer pral om fædres herlighed.
Ej dværg bli'r mandshøj, skønt man har
en Goliath til oldefar.

Lad os dog heller ikke glemme, hvad der videre står:

Fogden: „Der ligger vækst i store minder".
Brand: „Når *mindet* sig til *livet* binder".

Brevene fra mor og far gennem de ca. 30 år omfatter op imod 1000. Mange af mors breve er hastigt nedskrevne, men selv om det er hastværksarbejde, er der så at sige altid noget af værdi. Da jeg nu ser tilbage på alt, hvad hun fik skrevet, og tænker på de uendelige mange pakker, hun gennem årene har sendt mig med vasketøj og andet, forstår jeg faktisk ikke, at hun kunne overkomme det. Engang sendte hun mig en høne: „Den er gammel, men hvad – du har jo gode tænder". Fars breve er færre, men til gengæld ofte lange. Det længste er på 14 sider.

Meningen med at holde fest

Jeg nævnte før Ibsens ord, „Der ligger vækst i store minder", og disse minder må man kende og takke for dem, så de kan til livet binde. Som far skriver: „Så sønnen stolt kan føle sig hjemme på fædres jord". Far levede med slægten, levede i den og ville så inderlig gerne, at vi skulle leve i og med „slægtens velsignelse", med alt, hvad der knytter sig til navne som Nissumby – Gudum – Fiskbæk-slægten og Lomborg skole.

Da far lå for døden i julen 1944, ramt af en hjerneblødning, kunne han næsten ikke tale. Der var noget, han ville sige til mig, men det kneb mig at opfatte, hvad det var. Endelig opfattede jeg, at det vist måtte være noget om at passe gravene på kirkegården. I hvert fald blev han rolig, da jeg sagde: „Ja, men far, dem skal vi jo nok passe". Har jeg ret i min formodning, var det sidste, han sagde til mig, at vi måtte værne om slægtens grave, slægtens minder.

Der er blevet sagt om Bjerrerne, at de taler både i tide og i utide. At de ikke kan se en talerstol uden at skulle op på den. Det er næppe helt rigtigt. Far skriver i hvert fald om de gamle farbrødre (Mads Brændgaard, Niels Kviesgaard, Jens Sandholm, Jens Stokholm), at der var ingen af dem, der talte. Den eneste var Bedstefar, Lomborg-degn. Far skriver om de gamle farbrødre: „De sagde meget, men optrådte ikke som talere".

Far spurgte engang Mads Brændgaard, hvorfor han ikke talte, og han fik til svar: „Det er fordi, jeg ikke tror, at jeg er klogere end andre folk!" Bedstefar talte udelukkende om religiøse emner. „Det var som om, en åndelig magt befalede ham at tale". Alle, både unge og gamle hørte på ham med stor ærbødighed.

Mads Bertelsen Bjerre (Store Bjerre) talte begejstret om økonomiske og åndelige emner. „Han talte meget utydeligt, men ordene havde vægt". Far skriver om mor, at hun talte meget sjældent, og gjorde hun det, talte hun

for hurtigt, og om Bedstefar, at han ofte blev meget bevæget. Sammenfatter vi nu de tre skavanker: Mads B. Bjerres utydelighed, Bedstefars bevægethed og mors hurtighed, har vi det, der er vor svaghed som talere. Det er slægtens arv i så henseende. Men det går dog fremad. Både Svend Erik og Uffe magter talens kunst.

Far skriver: „Gud ske lov, at den evne til at tænke og tale, som vi har arvet fra vore fædre og mødre, ikke er gået tabt". Far gav tit i sine breve udtryk for den glæde, det var ham, at Enrico og jeg fik lov at prædike og tale. I 1942 havde jeg talt på Liselund. Far skriver: „For 28 år siden, i 1914, var jeg på Liselund. Da tænkte jeg ikke på, at mine små drenge hjemme i Kirkegården skulle komme til at tale dér".

I et brev fra 1934 fortæller han om sin egen ungdom og lysten til at tale: „De gamle grundtvigske højskolemænd og præster talte meget om Helligånden. Det var den, der skulle vejlede os. Vi unge fik en følelse af, at bare vi vovede os op på en talerstol i Guds navn og med bøn om hjælp, ville ånden komme over os. Det var noget så stort, at det første, vi gjorde, når vi kom op på talerstolen, var at briste i gråd. Dernæst, at vi slet ikke kunne forklare alle de tanker, der stormede ind på os, og det tredie var, at vi på en eller anden måde var kommet ned på gulvet igen".

Ved et sølvbryllup i Bruunsgaard i Lem havde far talt, bl. a. takket for gæstfriheden og de skønne timer, de havde tilbragt dér. Bagefter, da de kom ud i gården, sagde Jens Stokholm: „Det var godt, du sagde det", og han sagde noget om „de små skubs betydning: „Man ved sgu' ikke, hvad der kan komme ud af det". Far: „Jeg mener, det er karakteristisk for de gamle: et lille skub, så her og så der. Det er skønt, at der er liv".

Et lille skub, så her, så der, ville far gerne være med til at give. Det vidner hans små sange eller rimbreve om. Ofte skrev han en revyvise til fest herhjemme i forsamlingshuset. I 1914 skrev han „Det skal vi nok få fornøjelse af" på melodien „Helt op til Grønland . . ." Som prøve et enkelt vers:

Tiderne de er just ikke til grin,
vi stjæler vor rug, og det gi'r vi vor gris,
når så engang vi ej har rug til brød,
så kan vi klage for dem vores nød.
Det ska' vi nok få fornøjelse af.

Sådan har far givet mange små ting, som vi børn og sognets folk fik fornøjelse af. Det lille skub så her og så der til livets fremme var fars store glæde – enten skubbet var givet af ham selv eller af andre.

Bror Gunnar sagde engang til far: „Det er måske ikke så godt med det følsomme og stemningsfulde sind, vi Bjerrer har?" – „Det ved A et, men har man ikke et åbent sind, et modtageligt og stemningsfuldt sind, hvad er der så tilbage?" Nej, hvad er der så tilbage, hvis vi ikke kan modtage hver dag som en gave, en livets gave.

Hver morgenstund jeg åbner min dør
for en kær og højagtet gæst,
en gæst, der aldrig har været før,
mig kalder til livets fest.

Det er Anton Berntsen, der har skrevet det, men det kunne have været far, for det svarer så helt til hans morgenstemning. Vi børn husker fars glæde over en lys morgen – da kaldte han på os med spøgefulde ord. Om far og foråret kunne der skrives meget. „Så snart vi får godt vejr, kommer lærkerne, hvor så siden de kommer fra". Han måtte ud i heden for at lytte efter den første lærke – og havde han hørt den eller den første stær, måtte han fortælle om det i et brev. Et sådant forårsbrev slutter han med: „Sådan har vi altid noget at glæde os til". Det er ikke tilfældigt, at det er en lærke, der er indhugget på fars mindesten.

Han havde samhu med den verden, der var hans. I et brev skriver han: „Vi og naturen hører nu en gang sammen. Den stemning, man kommer i, når man vandrer under Guds blå himmel, omgivet af solskin, blæst eller regn, sådan som Vorherre har skabt det, den stemning, den verden, det er den rigtige, der hører vi hjemme".

En søndag morgen kunne han komme og kalde på mor: „Kom Martine, vi skal op og se, hvor kornet gror", og så gik da de to, far med sin pibe og mor med sin strikkestrømpe, op omkring rugfaldet eller havremarken. Tit standsede de, en egen fred og glæde var der over dem. Og jeg husker en sådan morgen efter regn, at mor ligesom så velsignende ud over marken og sagde: „Den velsignede regn". – På hjemturen gik vejen ind over kirkegården for at se til gravene. Efter en sådan morgentur skriver far: „Her har jeg rod, herfra min verden går".

Forlovelsen

Hvornår traf mor og far hinanden første gang? Ja, vi børn ved det – for far har fortalt om det så ofte. Han kunne aldrig blive træt af at fortælle om ungdomsgildet i Brændgaard i Vejrum, hvor han mødte mor, en ung pige i en lyserød kjole. Kærlighed ved første blik. Ikke så underligt. Mor var så køn som ung, de brune, levende øjne, og hun dansede så godt. En gammeldags vals med hende hører med i mine gode minder – de lange skørter ligesom fejede hen ad gulvet.

Det er ejendommeligt, at det sidste brev, jeg har fra mor, er skrevet juleaftensdag 1945, ca. 10 dage før hun døde. Og heri fortæller hun om sit første møde med far. Festen i Brændgaard blev holdt den 14. juli 1895 – far var da snart 23 år, mor var 21. „En skøn sommerdag", skriver mor, „kl. 15 begyndte festen. Vi gik i gange". Mor med Søren Brunsgaard. Da han havde overgivet mor til en anden, gik far hen til ham. „Hvem var den pige, du gik med?" – „Det kan A sej dæ, for hun hår li' fortol mæ æ, hun er fra Engsnap – og den pige, som står der, er hendes søster". Altså moster Karoline Normann.

Om aftenen var der dans. „Jeg havde lige fået min balkjole på, havde

fået noget at spise – så mødtes vi i gangen. Jeg tænkte ikke på noget, men så gjorde han omkring og dansede med mig. Dernæst med Karoline – sagde til hende, at det var min skyld, han ikke havde fået aftensmad, for da han så mig, var han nødt til at blive og danse". Og så dansede de til „Under de lyse, grønne lindetræer"

Når efter vintrens øde
knopperne foldes ud,
henter jeg dig, min søde,
rødmende brud.

„Far kaldte den siden vor sang".

Godt en uge efter, den 22. juli, kom far til Engsnap. „Han traf min mor i stuen, og han talte om, at han trængte til en husbestyrerinde til november". Da han fortalte, han var fra Lomborg skole, sagde mor: Så er vi lidt i familie, din far er mit søskendebarn. Samtalen endte med, at far indbød mor og moster Karoline til rejsegilde på det nye stuehus – altså Lomborg Kirkegaard – den 2. august 1895. „Det havde mor lovet, inden jeg kom ind. Moster Karoline sagde: Jeg tror ikke, jeg vil med, hvad skal jeg der efter. – Ja, sagde jeg, jeg har heller ikke ærinde der. Nå, men vi tog af sted alligevel". Og så fortæller mor om, hvordan hun og far dansede og talte sammen. „Vi fik ring på juleaften 1895". Mor fortæller også om et besøg i Lomborg skole samme efterår. „Bedstefar stod og pillede lidt forlegen ved et rosentræ – hvad skulle han også sige til en svigerdatter, han ikke kendte. Men så kom bedstemor farende, gav mig et kys og bød mig velkommen".

Bryllup og hjem

Den 14. maj 1896 stod brylluppet i Engsnap. De to sidste breve fra far til mor fra 4. og 10. maj dette år fortæller, at der kommer 30 gæster fra Lomborg, kørende i syv vogne. Bryllupsdagen skal disse gæster samles i Lomborg skole til morgenkaffe og køre derfra kl. 7. Vor gode nabo Jens Peter Østergaard skulle være kusk for dem fra Lomborg skole, og pastor Johansen, Ramme-Dybe, skulle foretage vielsen. „Vi kan køre derover på tre timer", sagde Jens Peter, „hvis de andre kan følge med".

I det sidste brev skriver far et lille vers:

Den jomfru sad ene i stuen med hånden under kind
så glad i sind,
da kom hendes søster så let som en vind
i stuen ind:
Hør, søster, jeg ej det kan dølge,
bort over lyngen der kommer et brudefølge.

Ja, det må have været et festligt brudefølge, der den majmorgen kørte ind over heden til Engsnap.

Far slutter sit sidste brev med to vers af hedevisen „Hvor solen dog er ung og frisk":

Vi er et simpelt folkefærd
og må for føden slide.
Vi har vor brune hede kær
og kirkerne de hvide.
Og vestenvindens skarpe træk,
der jager alle tåger væk,
gør pigen frisk og manden kæk,
så donten rask kan skride.

Og når så solen ganger hjem
mod vest bag klittens banker,
da åbnes himlens dør på klem,
vi får så milde tanker.
Da skinner kirken aftenrød,
og klokkeklangen er så blød.
Til sidst en grav ved kirkens kor,
hvor fuglen synger, blomster gror,
det er vor bøn på denne jord,
vi simple folk på heden.

Hvad der står i disse vers kom egentlig til at passe så godt på mors og fars liv: et slidsomt liv, et nøjsomt liv, men himlens dør stod ligesom altid på klem.

„Det var skik dengang", skriver mor, „at brudefolkene blev i hjemmet et par dage. Det gjorde vi også". Brylluppet stod en torsdag. Lørdag morgen kørte de hjem i godt vejr. „Hvor vi kom hen, stod folk og vinkede. Vi kørte af Ørveil ind gennem heden – det var en dejlig tur". – Åh, den vej, gennem Klosterheden, over Ørveil til Engsnap – hvor har vi børn fra Lomborg oplevet den. Disse ture hører med til vore skønneste barndomsminder. Og mors øjne blev klarere og klarere, jo mere vi nærmede os Vejrum.

I brevet fra 1945 skriver mor:„Snart begyndte travlheden. Haven var nyanlagt, og hvert minut, jeg kunne få tilovers, var jeg i haven. Bedstemor og faster Marie (i Dybe) var meget arbejdsivrige. Jeg ville nødig stå tilbage. Nu bagefter kan jeg godt se, at jeg også har haft *for* travlt". Ligesom med et smil skriver mor: „Vi blev rige med årene" – på børn altså. Mor fødte fra 1897 til 1912, på 15 år, 14 børn. Man kan godt forstå mors bemærkning: „Hvert minut var optaget". Ja, mor havde travlt, ofte for travlt, helt utroligt, hvad hun kunne overkomme. Ikke blot fordi hun var arbejdsglad, men også af en økonomisk nødvendighed. Og når jeg tænker på, hvor ofte hun led af migræne, forstår jeg faktisk ikke, hun kunne holde det ud uden at blive fortravlet – og det blev hun ikke, omend hun aldrig gik, men altid var i løb, i en slags småtrav.

I 1934 får mor en lille „ferie", d. v. s., hun var ovre hos Solvejg for at hjælpe, da Mads blev født. Hun var der en 14 dages tid. Far savnede hende: „Jeg synes, det er skønt, du kan få lidt frihed på dine gamle dage, for du har såmænd ikke haft for megen frihed".

*

„Jeg kender ingen så retsindig som din mor", skrev far til mig i 1921. „Når du ikke rigtig ved, hvad der er ret, så tænk på din mor". Engang midt i 20'erne havde far hjulpet mig lidt med et foredrag. Da jeg havde holdt det, sendte jeg manuskriptet hjem. Far skrev da til mig: „Mor er glad for, at du kan sætte sådan en tale sammen. Men hun siger, den er for skrap, og at det er min skyld. Jeg kunne have ladet være med at skrive et sådant brev til dig. De hårde ord udretter man ingen ting med. Hun siger ikke ret meget, men hun løber frem og tilbage på gulvet og ser lidt bestemt hen på mig engang imellem. Hun har selvfølgelig ret. Hun har altid været den bedste af os to. Gud ske lov". – Far slutter sit brev med: „De hanekyllinger, der går og leder efter et korn, skal man lade leve. Men de, der flyver op på en halmstak og galer, skal man hugge hovedet af!" Og så citerer han „En lille nisse rejste" med ordene om, at han gik ned til vandet og spejlede sig i det klare vand og glædede sig: Thi nu havde han set den største mand! Meningen er ikke til at tage fejl af.

„Jeg tror, mor bliver ung igen", skriver far i 1933. „Det er ikke nok med, at hun er ene om arbejdet herhjemme, men der er nogle gamle mennesker ude i sognet, hun skal se til. Du skulle se hende trave af sted med træsko på, et tørklæde om hovedet og med en kæp i hånden. Og de gamle er glade for hende. Hun er helt oplivet, når hun kommer hjem. Og alle de breve hun skriver til jer og til gode venner. Og så har hun altid så meget gammelt tøj, der skal vendes og stoppes og sys om. Har vi ikke selv brug for det, er der andre, der er glade for det. Ja, det er kun fem brød og lidt fisk, men de mættes allesammen".

Mor skriver selv mange gange om de gamle og syge og den glæde, hun har af at besøge dem: „Det er et taknemmeligt arbejde at besøge gamle folk. De bliver så glade som børn. – Mine bedste timer har jeg haft sammen med gamle og syge". Andre menneskers godhed imod hende kaldte hun for sine „kærlighedsgaver". – Ikke blot besøgte hun selv, så ofte hun kunne, gamle og syge, men tit skrev hun til os om at gøre det samme. Mens jeg læste i København, bad hun mig utallige gange om at besøge den eller den på Rigshospitalet. Og som hun skriver: „Du vil selv få glæde deraf".

På bedstemors fødselsdag (11. februar 1940) skriver far: „Jeg husker et billede, jeg så for 50 år siden i Zakarias Nielsens blad „Søndagsbladet"; der stod en ung, kraftig pige og så op mod den opgående sol. Sådan har min mor set ud, og sådan så Martine ud. De to kvinder, der har så stor betydning for slægten. Begge to ville gerne tidligt op. De ville gerne se solen stå op". – „Så længe solen står op, og vi har gode stærke kvinder, kan verden blive skøn endnu".

*

Om far og børn kunne der skrives et helt kapitel for sig. Han glædede sig over dem – og han forstod dem. Utallige er de breve, der handler om børn. Ikke blot om børnebørn eller slægtninges børn, nej også om naboernes. Om sin fødselsdag i 1929 skriver han: „Om formiddagen kom præstens tre drenge og gav mig to hæle (tøjrpæle) og tre cigarer – købt for deres egne penge". – 1940: „Jeg viser lille Estrid solen om morgenen, så smiler hun. Nu begynder hun selv at se ud af vinduet og viser mig, hvor smukt og lyst der er på den anden side af hækken". – 1934: „Kommer I hjem til min fødselsdag? Der kommer flere af fremtidens mænd: Svend Erik, Uffe, Mads (Solvejgs) Kristian Tybjerg og Mads Bjørn".

I 1943 skriver mor: „Vi har nu 33 børnebørn. Rekorden er slået nu i sommer, da vi fik tre børnebørn på 14 dage (26. maj Solvejgs Ib, 8. juni Gunnars Peter og Bertels Birthe). – Jeg har prøvet at regne ud, hvor mange børnebørn og oldebørn, der nu er efter mor og far. Tallet er her på fars 100-års dag 49 børnebørn og 76 oldebørn.

(fortsættes)

Samfundet ingen kan holde ud

Skal vort tekniske samfund nødvendigvis være så uoverskueligt og inkonsekvent, at ingen kan holde det ud, og ingen kan overskue det? Skal det blive stadig mere umuligt at være menneske i vor kulturform? Vi vil blive tunget til at gennemarbejde problemerne omkring de styrende principper i vor politik, skriver arkitekt Poul Bjerre (nr. 861) i Politikens kronik 6. september 1972. Der er grænser for, hvor meget mennesker kan overbelastes, før de giver op, siger han i sin diskussion af politik og videnskab.

Nogle mennesker hævder, at vi skal af-ideologiseres. Det er noget sludder. Det svarer til at afprogrammere en datamaskine. Så er den hjælpeløs. Det er vore ideologier, der programmerer os, og vi er hjælpeløse uden dem. De danner grundlaget for alle teoretiske vurderinger, d. v. s., de er grundlaget for al planlægning, for al politik.

En datamaskine vil opnå gale resultater, hvis den programmeres forkert. Det er ligetil. Men det er lige så selvfølgeligt, at mennesker opnår gale resultater, når de programmeres forkert. Vi må handle forkert, når vi tænker forkert.

Vort juridiske system er f. eks. en ideologi. D. v. s., det er et tåleligt sammenhængende teoretisk system, der normerer, hvordan vi bør opføre os eller ikke opføre os i en række sociale henseender. Systemet har som mål at holde os på plads i samfundet eller i hvert fald noget i den retning. Det er kun en partiel ideologi, men det har alle en ideologis kendetegn.

Det er en gal ideologi, men vi kan ikke uden videre undvære den. Jeg vil meget gerne være med til at bekæmpe vort juridiske system, men kun i den udstrækning vi er i stand til at erstatte det med et andet og bedre. Ellers ramler samfundet. Det er ikke nok bare at af-ideologisere os.

På helt samme måde er vort økonomiske system en gal ideologi. Det bygger også på gale psykologiske grundprincipper, og derfor skaffer det os hele tiden ubehagelige og utilsigtede resultater på halsen.

Jeg kan ikke mindes nogen periode i mit liv, hvor aviserne ikke jamrede over rigets økonomiske vanskeligheder. Og vanskelighederne var aldrig planlagt. De kom bare. Sådan som der altid kommer vanskeligheder, når vi arbejder med gale teorier.

Vi kan ikke undvære ideologier, men vi er prisgivet, når de er forkerte. Derimod kan vi gøre vore programmeringer bedre. Det er det, vi skal bruge kritisk forskning til.

En videnskabelig teori bliver altid forkert, når dens grundprincipper er forkerte. Det medfører utilsigtede resultater, og på det teoretiske område medfører det inkonsekvenser, fordi teorien ikke hænger sammen.

Nu er alle ideologier faktisk teleologiske teorier, der forklarer os, hvordan vi skal forholde os til større eller mindre områder af tilværelsen.

En teleologisk teori er en målorienteret teori, der hævder, at et mål er rigtigt, hvorefter den tilrettelægger alle vurderinger ud fra dette mål. Herudover findes der kausalteorier (d. v. s. teorier om årsag–virkningsforhold) og statistiske teorier.

Enhver form for videnskabsteori er en ideologisk teori. Den hævder, at det er videnskabens mål at nå frem til sand erkendelse – hvad det så end måtte være, det kan vi ikke rigtig blive enige om – og derefter tilrettelægger den vore videnskabelige vurderinger, så de peger frem mod dette mål. Enhver videnskabsteori er ideologisk. Det er en partiel ideologi, men den har alle en ideologis kendetegn.

Hvis vi nu anlægger en kritisk videnskabelig synsvinkel på vore teleologiske systemer, vil vi finde akkurat det samme, som vi kender fra kausalteoriernes område, nemlig at ingen teori er bedre, end grundprincipperne tillader. Gale principper giver gale teorier.

Det vil være forbundet med betydelig risiko at bruge forkerte ideologier, idet vi tit vil opnå det modsatte af, hvad teorien forudsiger. På det teoretiske område vil vi hele tiden havne i inkonsekvenser. Gale teorier hænger ikke ordentligt sammen.

Den gængse forklaring er, at mennesker er medfødt umulige, hvorfor det er utilladeligt at bruge videnskabens ideale fordring over for ideologierne. Men man kan anlægge det modsatte synspunkt, at det tværtimod er ideologierne, som er forkerte og styrer os forkert. Derfor handler vi forkert, og så lægger vi skylden på vor arv i stedet for at lægge den på ideologierne.

Vi har kæmpet for lighed for loven gennem mere end 2000 år, og loven vender stadig den tunge ende nedad. Vi har kæmpet for frihed og har lavet koncentrationslejre. Vi har kæmpet for lykke og begår selvmord af fortvivlelse. Der er noget galt med vore teleologiske systemer. Vi opnår uønskede resultater, og teorierne hænger ikke sammen.

Når arbejdsgiverne og LO forhandler overenskomst, kompromiser de sig frem til en række teleologiske detailprincipper, der vil få styreeffekt på arbejdsmarkedet i den følgende periode.

Og når folketingets medlemmer kompromiser sig frem til en ny lov, er det på samme måde en række teleologiske detailprincipper, der frembringes. Loven er en lille teleologisk teori for et mindre område, og hvis det er en gal teori, vil den medføre uønskede resultater, samtidig med at den vil medvirke til at gennemsyre hele samfundet med inkonsekvenser.

Enhver dansklærer kan fortælle, at det er inkonsekvenserne i vort sprog, der giver anledning til børnenes stavefejl. Og det er inkonsekvenserne i vort samfund, der er med til at gøre dette samfund så indviklet, at ingen kan finde ud af det. Det har temmelig meget med kompromiser at gøre.

Vi har opnået en fredelig udvikling af det danske samfund gennem det sidste århundrede, og det skyldes i høj grad, at politikerne har været flinke til at forhandle sig frem til kompromiser, som der kunne opnås „bred enighed" om.

Det kan der siges meget godt om, men det rummer en fare, som ikke er tilstrækkelig erkendt, nemlig at det på længere sigt vil gøre samfundet

så inkonsekvent, at ingen kan holde det ud. Ingen kan administrere det, hverken individuelt eller socialt.

På videnskabens område ville vi aldrig drømme om at kompromise os frem til principperne bag vore videnskabelige teorier. Det ville gøre dem ubrugelige og inkonsekvente. Hellere ingen løsning end en falsk løsning. Det er den videnskabelige holdning på dette område.

En tilsvarende holdning er ikke mulig i politik. Vi kan f. eks. ikke vente med at angribe vore økonomiske problemer, til vi engang finder frem til videnskabeligt holdbare grundprincipper som erstatning for de syge økonomiske principper, der råder i øjeblikket. Det er nødvendigt at skære politisk igennem og skabe midlertidige teorier, så gode som vi nu kan lave dem. Men videnskabeligt set betyder det, at vi skaber falske teorier, og de vil medføre inkonsekvenser og uønskede resultater.

Vi kan ikke blive ved med at gennemsyre samfundet med inkonsekvenser fra top til bund, uden at det bliver stadig mere umuligt at være menneske i en sådan kulturform. På et eller andet tidspunkt går det ikke længere.

Vi har f. eks. princippet, at ukendskab til loven ikke fritager for straf ved lovovertrædelse. Hvor længe kan vi bevare dette princip, når lovgivningen efterhånden bliver så indviklet, at heller ikke juristerne kan finde ud af den længere?

Nu hævdes det ofte, at indviklethed og inkonsekvenserne er et produkt af den komplicerede tekniske udvikling. Ofte underforstås det, at det kan nu engang ikke være anderledes.

Det sidste er en teleologisk trossætning, som jeg ikke deler. Det er en dum og farlig antagelse, idet den medfører resignation på et område, hvor vi i meget høj grad har brug for det modsatte.

Vi kan sammenligne over til kausalvidenskaberne. I perioden før Newton var dynamikkens område det rene kaos. Alle fysikere arbejdede med gale grundprincipper, og deres teorier blev nødlidende. Konsekvens var et fjernt ideal. Der var sikkert også noget, der dengang lagde sig til at sove på antagelsen, at det var udelukket at skabe enkel orden på et så indviklet område. Men Newton klarede det. Med enkle grundprincipper tillod han os at fatte og forudsige næsten overalt på dette vældige område. Lang tid senere kom Einstein og skabte en endnu højere orden.

Kaos blev forvandlet til orden, og der opstod enighed i kølvandet. Sandhed og enighed har meget med hinanden at gøre. Det gælder i videnskabens verden, men det gælder lige så fuldt i den politiske verden.

Jeg tror ikke noget øjeblik på, at vort tekniske samfund nødvendigvis skal være uoverskueligt og inkonsekvent. Men proceduren bag vore politiske styringer bygger på kompromiser. Vi forhandler os frem til styrende detailprincipper, som ingen tror på, men som vi kan hale et forlig i land på. Vi styrer en kurs, som ingen ønsker, og som med naturlovs nødvendighed vil medføre et uoverskuelighedens kaos.

Dette må ikke opfattes som en undsigelse af det politiske kompromis. Vi disponerer foreløbig ikke over så stærke grundprincipper, at vi kan undvære kompromiserne, men derfor kan det alligevel være på sin plads at

advare mod overdosis af kompromiser. Hvis vi ikke i højere grad finder bærende principper, der tillader større konsekvens, vil vi ende med at gøre samfundet umuligt.

Kompromis-politik kan ikke i det lange løb erstatte princip-politik.

Det er kendetegnende for en god kausalteori, at den tillader os at sammenfatte de kendte problemer i en sammenhængende teori, men tillige formår den at indarbejde fremtidens viden, uden at den går i stykker på det til den tid. En god teori har en foregribende evne over for det fremtidige. Den er sand.

Det samme gælder en god teleologisk teori. Den løser øjeblikkets problemer og foregriber fremtidens. Den er sand, og sandheden rækker ud over øjeblikket.

Vi kan bruge vor fysiologiske lægevidenskab som eksempel. Det er en teleologisk teori under stadig udvikling, men den nye viden anfægter ikke systemets bærende princip, sundhedsprincippet. Den nye viden glider på plads i systemet uden at sprænge det. Ganske vist er der grove fejl i vor lægelige teori, men ikke på et plan, hvor de truer selve systemet i dets grundlag. Der er en solid kerne af sandhed i denne ideologi, og derfor har den kunnet holde sig.

Det modsatte gælder for vore politiske ideologier. De har meget svært ved at blive gamle. Der ophobes stadig flere kendsgerninger, som truer det teoretiske fundament. Disse teorier er ikke tilstrækkelig sande, men de er heller ikke udgået af videnskabelig forskning som lægevidenskaben. Den marxistiske teori danner en delvis undtagelse, men også den har det svært over for de historiske kendsgerninger.

Nu er det et af de helligste dogmer i vore traditionelle videnskabsteorier, at teleologiske teorier (herunder politiske teorier) ikke kan være sande i dette ords videnskabelige betydning. Det beror på den definition af „sandhed", som de arbejder med. Det er dette problem, der er nøgleproblemet, når det hævdes, at videnskaben skal være værdifri.

Ud fra det værdifri videnskabssyn skal vi f. eks. hævde, at lægevidenskaben ikke er en videnskab, idet teleologiske teorier ikke må være videnskabelige. Og det er udelukket at tale om sande diagnoser. Det er noget sludder.

Det er dette sludder – og meget mere til – der er baggrunden for, at stadig flere gør oprør mod den værdifri videnskabsopfattelse og det dermed forbundne sandhedsbegreb. Det er alt for snævert, og det er ødelæggende for samfundsvidenskaberne.

Det har været svært at finde bæredygtige grundprincipper på kausalområdet. Newton'er og Einstein'er hænger ikke på træerne. Det er tilsvarende svært på det teleologiske område, men det er ikke umuligt. Og det er det, der er sagen.

Det er her, samfundsvidenskabernes opgave ligger. De skal forske sig frem til sande principper for vor politik, og samtidig skal de bekæmpe de falske principper. De skal skabe teorier, der løser øjeblikkets problemer og foregriber fremtidens. Teorier der kan holde, fordi de er væsentligt sande.

Vi vil blive tvunget til at gennemarbejde problemerne omkring de sty-

rende principper i vor politik. I en helt anden grad end vi er vant til. Vi kan ikke blive ved med at arbejde med gale grundprincipper og håbe på, at ubehagelighederne kan jævnes med kompromiser.

Der er grænser for, hvor meget mennesker kan overbelastes, før de giver op. Vi skulle jo nødig ende som narkomaner alle sammen i de næste generationer.

Der vil opstå et helt andet forhold mellem videnskab og politik, når vi først har udviklet en egentlig diagnosticerende samfundsvidenskab, som kan arbejde med eksperimentelt bekræftede diagnoser. Vi kan tænke på, hvordan Pasteurs opdagelser medførte, at politikerne skaffede udvej for kloakker og renere drikkevand. Pasteur var ikke værdifri.

I dag tør ingen politiker tilsidesætte de hygiejniske krav alt for groft i lovgivningen, men de kunne sagtens gøre det for 150 år siden. Og i dag kan politikerne nemt gå ind for forslag, der er socialt ødelæggende, for ingen kan beregne konsekvenserne.

Udtrykt med Sokrates: „Den der ved det gode gør det gode". Sætningen kræver en del forbehold, men den har et jævn stort gyldighedsområde. Vi vedtager ikke let love, når vi ved, at de har katastrofale konsekvenser. Vi gør det gerne, når vi ikke kender risikoen.

Jo mere samfundsvidenskaberne kan støtte politikerne med gode teorier på område efter område, des bedre kan vi gøre vor politik. Men man skal gøre sig 100 pct. klart, at det kræver normativ videnskab, d. v. s. videnskabsformer, der kan arbejde med videnskabelige diagnoser. Det kan de rent deskriptive videnskaber ikke. De er ukritiske over for samfundets fundamentale fejl. De kalder det selv at være „neutrale", men det betyder det samme. Det betyder, at de lukker øjnene for de forkerte styringsformer. De hævder, at det ikke er videnskabens sag at vurdere, hvad der er forkert i samfundet.

Jo, det er. Det vil kræve en uhyggelig vanskelig forskning at løse sådanne problemer, og hvis videnskaben ikke må løse dem, så bliver de rent praktisk ikke løst. Politikerne har ikke kapacitet til at løse sådanne problemer ved siden af alt det andet, de står i. Og det kræver et ret stort forskningsapparat, som de heller ikke har. Den eksperimentelle socialpsykologi vil kræve modelsamfund af en landsbys størrelse.

Vi har hævdet med vore traditionelle videnskabsteorier, at det ikke var muligt at bruge videnskabens ideale fordring på det teleologiske område. Vistnok især ikke på det politiske område. Og politikerne har bøjet sig for den filosofiske „sagkundskab" og har afskaffet den ideale fordring. Tilbage blev kompromiserne.

Det er måske den største enkeltfejl i videnskabens historie, at vi har accepteret denne værdifri strudsepolitik for al videnskab, og herfra er den smittet af på næsten al samfundstænkning. Heldigvis kan fejlen rettes, men det haster efterhånden. Ikke mindst peger økologiproblemerne på, at vi har forbandet kort tid til at rette fejlen i.

Vi skal have skabt en bedre sagkundskab på samfundsområdet, og det er ikke noget, man laver fra den ene dag til den anden.

Vil danse til han dør -

De danske folkedanseres rigstræner og tidligere landsformand er overlærer Arne Bech, Holstebro. I en samtale med Levi, Holstebro Dagblad, fortalte han den 20. december 1971 om sit forhold til dansen og musikken. I slægtsbogen har han nr. 792.

Overlærer Arne Bechs liv er et liv med dans, og sådan har det været, siden han, 60 år, var 10 år. Da han var 16, meldte han sig ind i Folkedanserforeningen Holstebro, da den blev startet. Det var på Holstebro Friskole hos den navnkundige Morten Larsen, det begyndte. Skolen lagde allerede dengang stor vægt på fag som musik og dans, og der fik Arne Bech sit livs kærlighed til folkedans.

Det fortæller Arne Bech, Holstebro-folkedansernes førstemand gennem mange år, danske folkedanseres rigstræner og tidligere landsformand for de danske folkedansere, i en pause mellem to dansehold i Juniorhallen i Holstebro.

Så De Arne Bech ved landsstævnet i Holstebro denne sommer, og glædede De Dem over den livsglæde, hvormed han ledede de mange pragtfuldt klædte folkedansere fra Norden og europæiske og orientalske lande, kan vi til billedet af Arne Bech føje, at samme sprudlende livsglæde er fremme, når han en hverdag time efter time danser folkedans med hold i alle aldre. Glæden holder sig på grå decemberdage i Holstebro.

Tag en torsdag. Arne Bech har været der et kvarter og budt de ganske små velkommen, og kl. 15.05 begynder dansen med sanglege, og allerede de tre-årige lærer rigtig dans af Arne Bech:

– Én, to, stå; én, to, stå. Vi danser polka så let på tå.

Og det gør børnene, og de smiler og glæder sig og råber, så det gungrer i hele hallen, når Arne Bech spørger:

– Hvad er der ude i skoven?

– Juuuuletræer!

– Har I været med ude at fælde juletræer?

– Ja, vi har fået det hjem. – Det har *vi* ikke. – Vi ser først vores juleaften, så kommer julemanden.

– Ja, det er rigtigt, men nu synes jeg, vi skal gå ud i skoven. Så svinger I pænt med hænderne og er glade.

Og det er børnene i takt til fhv. måleraflæser Chr. Engholm Nielsens harmonika. Denne time er til lige så stor fryd for de mange mødre, der følger deres børns dans og leg.

Arne Bechs torsdag er i øvrigt ret så fantastisk. Han er i skole fra 9 til 14 og har folkedans fra 15 til 23, og videre retter han så stile til langt over midnat. Det sker, mens stereoanlægget går for fuldt drøn med klassisk og let klassisk musik.

Og sådan går alle hans dage.

– Hvis der er dage, jeg ikke har folkedans, prøver jeg at komme til København for at se teater og ballet på Det kongelige Teater.

Hans liv er helt igennem dans og musik, og sådan skal det være, til han dør, forsikrer han.

– Folkedans bliver jo aldrig triviel. Vi har alene ca. 700-800 gamle danske danse, og dertil kommer de andre nordiske landes danse, czekiske danse, israelske o. s. v. Selv om et barn begynder som tre-årig, er der nok af nye danse til hvert eneste år, og samtidig er folkedans sådan, at begyndere hele tiden kan komme med.

Holstebro Folkedanserforening er landets største aktive forening, og Arne Bech underviser i år 250 børn – normalt omkring 300. I voksenafdelingen er der knap 400 dansere. Der er 80 på opvisningsholdet og ellers begyndere og viderekomne på forskellige stadier. I år er der i øvrigt en 50-årig, der er begyndt. Han har aldrig danset før!

Der er også mange ganske unge. De gamle folkedanse har den mærkelige egenskab, at de taler til alle – velbjærgede borgere såvel som unge.

– Det er ikke det ægte gamle, ungdommen protesterer imod. Det er nutidens materialisme, understreger Arne Bech, der både som lærer og folkedanser har det bedste indtryk af nutidens ungdom. De unge har fået fat i noget helt rigtigt.

Arne Bechs faste ugeprogram er med folkedans i Naur-Sir om mandagen – efter jul i Hjerm. Tirsdag om eftermiddagen med to hold i Langhøj, om aftenen i Holstebro. Onsdag er der ikke noget fast, men det sker aldrig, at Arne Bech ikke leder folkedans en onsdag – i onsdags ved en foreningsfest med deltagere i alderen fra 2 til 90 år, og mange var begyndere. Det er svært at få alle til at danse, men det kan Arne Bech. Så kommer torsdagen, og fredag er der folkedans i Vinderup, og Arne Bech, der er rigstræner og udtager danske folkedanserhold til internationale stævner, har alle weekender optaget med folkedans landet over.

For tiden har han truffet aftale for alle weekender i 1972, og i 1973 kan foreningerne først hen mod slutningen af året få en aftale om instruktion ved Arne Bech. Og som sagt – skulle der komme en friaften, tager han i Det kongelige Teater.

Arne Bech, der er Holstebro-folkedansernes formand, er også det ældste medlem. Han indmeldte sig, da foreningen blev dannet i 1928, og han blev leder, da Jenny Skov rejste i 1936. Dengang var der ni par.

På holdet er portør Karl Søndergaard, 64 år, og han forsikrer, at det er rigtigt, at folkedans også gør ægtefæller gladere for hinanden. Det er spændingen og glæden, dansen bringer ind i tilværelsen. Han ved det. Han danser med sin kone, Agnes, og ægteparret har siden 1942 kun forsømt folkedansen få gange.

En anden deltager er husmoder Karen Marie Pedersen. Hun har danset folkedans i Holstebro siden 1936, og da hun blev forlovet med Tage Pedersen, fik hun ham straks med til folkedans, og nu har han danset med siden 1941.

Men den, der har danset længst af dem alle, er Arne Bech.

Holder stadig orlov

I marts i fjor fyldte Jens Bjerre (nr. 433) 50 år, men han ønskede ikke nogen avisomtale i den anledning. Og var i øvrigt på arbejde på sin fødselsdag – vistnok et sted i Sydamerika, eller var det i Asien. Men senere på året blev der – i Skive Folkeblads julenummer – tegnet et billede af globetrotter og fotograf/forfatter Jens Bjerre:

Jo, Jens – du var en dreng med krusedullér i. Du havde dit glade barnesmil og dine frimodige blå øjne – dem klarede du dig langt på. Når andre fik en øretæve for æbleskud og hønseran, så du så forundret, bedrøvet ud: At nogen kunne tro det om dig – at ingen kunne tro det om dig.

Du havde en umættelig nysgerrighed og et gå-på-mod, der end ikke kendte generthed af navn. På det solgte du familienyt og håndværkerjubilæer, frisk fra medlemsprotokollen i Borger- og Håndværkerforeningens læsestue, direkte til Folkebladets redaktør. For en beskeden merpris fik han tilmed eneretten.

Sådan er du stadigvæk, Jens. Naturligvis er din drengealder erstattet med det, der i festtalerne hedder „blevet voksen". Det skete i det tidlige forår. Panden er måske også blevet endnu højere og klarere – men smilet er grangiveligt det samme, det ivrige, uforbeholdne udtryk i dine blå barneøjne også.

Og gad vidst om ikke globetrotteren, forfatteren, filmfotografen og journalisten Jens Bjerre har det akkurat lige så sjovt nu som voksen mand – som han havde det som direktør Markus Bjerres forvorpne søn, Jens, i Skive. Den, der kan finde Afrikas indre i Krabbesholm skov og indianernes prærier langs med Karup å – han vil altid og overalt opleve noget, som ingen anden tidligere har oplevet.

Der var engang, da Jens, Knud, Jørgen, Mogens – og hvad de nu hed, hele koret fra mellemskoleklasserne på Søndre skole – gjorde by og omegn usikre i deres umættelige trang til at udforske, opleve, undersøge alting. Af dem blev det vist kun Jens Bjerre, der bevarede denne trang i den voksne alder – endda i en sådan grad, at han aldrig kunne tænke sig at bytte sin omflakkende tilværelse om med en mere stabil fra 9 til 17. Uanset det økonomiske udbytte af det ene eller det andet.

Samtidig kan heller ingen af dem have større kærlighed til og troskab mod den gamle barndomsby. Uanset hvorhen Jens Bjerres veje fører ham i årets løb – og det er et kursus i geografi for viderekomne at remse dem op – så vender han hver gang „hjem" til Skive. Ganske vist har han selv siden 1949 været gift og bosat i Gentofte, men hjem er stadig også Skive, hvor han i mange år besøgte sin far og mor, og nu siden Markus Bjerres død, sin mor hvert år til jul, til påske og til moderens fødselsdag. Såfremt han har den allermindste chance for at nå det.

Selv i år, hvor han har haft så meget at lave blandt andet for udenrigsministeriet og Danmarks Radio, at han kun får højst to måneder i alt i Dan-

mark – og heraf igen kun ganske få fridage – har han overholdt disse hjemture.

– Jeg tænker tit på, siger han, om folk her egentlig rigtig er klar over, hvor dejligt her er?

Hver gang jeg tager turen ned til havnen, ja, blot hver gang jeg nærmer mig Skive, så slår det mig: hvor er luften dog ren her. Og så god plads her er – tilmed med skov, strand, å og hede lige inden for rækkevidde . . . Her er det stadigvæk et ideelt sted for børn at vokse op. De skal måske lidt længere udenfor bygrænsen, end vi skulle – men alle de samme oplevelser ligger her og venter.

Derfor blev jeg egentlig lidt rørt og lidt ked af det, da jeg for ikke ret mange år siden i krattet ved Karup å her nedenfor Frederiksdal fandt en hule, som vi byggede som drenge. Godt skjult og næsten faldet sammen – men alligevel – at tænke sig, at den ikke for længst er ødelagt af drenge, der havde den samme trang til at komme ud og underlægge sig hele verden, som vi andre havde det. Det kan gøre mig bedrøvet . . .

Jeg giver fjernsynet skylden for meget af den passivitet, der nu spores i alle aldersklasser. Så kan det måske synes mærkeligt, at jeg er gået over til fjenden – at jeg netop laver 15 film til børnefjernsynet. Men seriens navn er „udendørs" – og jeg vil med de film prøve at fortælle og at vise børn, hvor meget de kan opleve udendørs. Med andre ord: via film i fjernsynet hive dem væk fra fjernsynet.

Når man som Jens Bjerre lever et liv, der fører en over hele kloden, er det vel naturligt, at horisonten bliver vid. Han kan godt blive lidt arrig over de små danske træsko af og til. – Det er mange gange en helt oldnordisk undervisning, børnene får i skolen. Det er da udmærket at lære dem at referere indholdet af de islandske sagaer, sådan som min datter Lisbeth netop „har for" – men det var mere væsentligt og ulige mere vigtigt at lære dem at passe på den jord, de har her og nu.

Forureningen er så stort et problem, at det skal løses på global basis. Der skal konstant propaganda til, for at politikerne verden over kan påvirkes af den – det er den unge generations sag. Når man har erfaret, at pingvinerne på Sydpolen er blyforgiftede, så ved man, at forureningen nu har nået en sådan grad, at det er i sidste øjeblik, der gøres en verdensomfattende indsats. Til det formål har vi intet andet og intet bedre end FN.

Vi skal lære børnene at leve – ikke blot i Skive, ikke blot i Europa – men i verden. Vor jord er blevet så lille, fordi afstandene er blevet så korte i tid, at det, der sker netop i dette øjeblik i Peking, kan få betydning for hele vort liv.

Jeg er bange for, at det er sket med os om tyve år, hvis ikke vi vågner op og opdager, hvor den sindssyge småborgerlige politik fører os hen.

Og med småborgerlig politik tænker jeg ikke mere på den ene regering end den anden – det kan i den forbindelse være hamrende ligegyldigt. Det drejer sig ikke om parti-politik, men om at gå sammen og løse de virkelige problemer i samarbejde.

Mindst to emner kan Jens Bjerre tale sig varm på – forurenings-problemerne og barndommen i Skive. Så forskellige de kan synes, er der dog nok en indre forbindelse. Har man kendt en smuk verden som barn, en lykkelig tilværelse, kan det vel harme en desto mere at se, hvordan den smukke verden behandles. Og hvordan den smukke verdens befolkning har ladet den øvrige del i stikken.

Jens Bjerres vej fra provinsidyllen er en „go' historie" – hvordan han og to af kammeraterne stak af sted hjemmefra på telttur i de vilde skove syd for Skive.

Desværre „glemte" han at give besked derhjemme, og det medførte – da han var blevet bragt hjem af politiet – at han måtte love sin mor i alle tilfælde at tage sin realeksamen, før han forlod hjemmet. Det holdt han – så hårfint, at da han om formiddagen havde fået sit eksamensbevis – rejste han om eftermiddagen til Randers, hvor han havde fået plads som journalistelev ved Randers Amtsavis.

Så gik vejen nogenlunde ortodoks over andre blade til København, til Aftenbladet, som politisk medarbejder.

Første færd udenfor i den store verden gik i 1945 til Paris – og så kastede han sig ud i det. Tog et års orlov, drog til Afrika, med skrivemaskine og kamera, skønt han aldrig havde prøvet at filme før.

Han „skød vildt fra hoften" og var så heldig mellem sine „skud" at få buskmændene i Kalahari-ørkenen. Så den orlov varer endnu!

Da han var dreng i Skive, lyttede han med sjæl og krop til Rosenberg, til Krarup Nielsen, når de kom og holdt foredrag om deres rejser til eksotiske lande. Det er måske en del af baggrunden for hans livsmønster – for at der er et mønster, tror han på.

– Men det er vel nok sådan, siger han, at vel har vi hver især et livsmønster – men også nogle muligheder at vælge imellem. Det er de valg, vi træffer, der bestemmer mønsteret – og hvorfor vi træffer de valg? – tja . . . *ma*

20.000 km gymnastikopvisning

Blandt deltagerne i Flensted-Jensens Danish Gym Teams 11. turné på fem måneder i Canada og USA var Johannes Bjerre, søn af Folmer Bjerre (nr. 652). Han fortalte den 18. december 1971 til –obs i Holstebro Dagblad om den uforglemmelige oplevelse.

Lederen: – Fint! Nu begynder det at gå godt, drenge.

Claus: – Så du min håndstand, Paul. Den var sikker i dag.

Lederen: – Skynd jer at klæde om, vi skal snart ind igen. Pigerne har den korte serie nu.

Jørgen: – Hvor er min blå dragt, jeg havde den med herned!

Erik: – Du står på den, dreng, du kan heller ikke klare den, når din mor ikke er i nærheden. Du må se at lære det, du er jo kommet udenbys!

Nico: – Lagde I mærke til, hvor tilskuerne klappede, da vi hoppede til langsiddende? Det er et godt publikum.

Spanggaard: – Jeg garanterer tilskuerne ømme hænder, når jeg er færdig med at springe.

Per: – Ja, der skal du da være god for at komme højere end mig i aften!

Lederen: – Er I klar til næste serie, pigerne er færdige nu. – Fremad gå!

Få afslappede minutter i et omklædningsrum et eller andet sted i Amerika – og så gik det løs igen.

I aften vil der også blive snakket om publikum i Holstebro-Hallen. Gymnasterne fra Flensted-Jensens Gym Team er kommet tilbage til Danmark efter en fem måneders turné i Amerika og Canada med lige ved 100 opvisninger, og første opvisning efter hjemkomsten foregår i Holstebro-Hallen.

Og de 12 unge piger og 12 unge mænd, der har udgjort The Danish Gym Team, har lært at vurdere publikum – og har opdaget, hvad publikum kan lide. Og alt det vil blive præsenteret i aften. For danskerne skal ikke snydes.

Dagbladet har talt med en af gymnasterne, Johannes Bjerre, Mejrup, der sammen med sin kone, Ellen, samt Birthe Skouv Christensen, Borbjerg, og Carl Gade Spanggaard, Vejrum, har været med Flensted-Jensen på denne uforglemmelige 11. turné til USA, Canada samt Bahama-øerne.

Johannes Bjerre: – Vi har oplevet en masse spændende ting, kørt omkring 20.000 km på kryds og tværs i Amerika. Det har været den største oplevelse i mit liv, men nu glæder vi os til at se vore venner og bekendte igen.

12 drenge og 12 piger var udtaget til at repræsentere dansk ungdom og dansk gymnastik. Unge var vi, og gymnastik havde vi også dyrket før, men inden vi kunne starte vores „tur", stod der et stort fysisk arbejde foran os.

„God morgen, så står vi op, klokken er 7.20, vi spiser morgenmad kl. 8".

Og så måtte vi ellers skynde os, for vi skulle først ud at løbe vor lille morgentur, så vi kunne få lidt cirkulation i blodet. Efter morgenmaden trænede vi et par timer med de mange nye programmer, vi skulle have lært. Middagspausen var dejlig lang, for vi måtte jo også have sol på kroppen,

så vi kunne se pæne ud. Efter et par timers gymnastiktræning om eftermiddagen var vi godt sultne til aftensmaden.

Om aftenen dansede vi folkedans en times tid, inden aftenforfriskningen blev serveret.

Sådan forløb dagene i vor tre uger lange træningslejr. Flensted-Jensen havde lånt en skole i byen Kent, Connecticut, og det var en dejlig tid. Solen skinnede, naturen var storslået og skøn. Sidst, men ikke mindst, vi var 30 mennesker, der skulle lære hinanden at kende. Selv om træningen var hård og trættende, kunne der godt gå et par timer af natten med en livlig diskussion.

Trods vor fælles interesse var vi jo alligevel så forskellige. Vi kom fra mange forskellige steder, fra mange forskellige miljøer, og nu skulle vi pludselig leve som én stor familie.

Træningslejren blev overstået, og endelig startede „turen". Seks store, stærke biler og seks store campingvogne arbejdede sig langsomt, men sikkert over mod vestkysten. Denne tur bød på fantastisk mange variationer af USA's enorme natur. Det store vandfald ved Niagara, prærіens store flade strækninger, Bad Lands øde og ufremkommelige områder, Rocky Mountains og mange andre ting. Det store parkområde ved Yellowstone var et betagende syn. Mange vilde dyr standsede karavanen og fik kameraer til at klikke og snurre. Varme, spruttende kilder lå side om side, så vi tilbragte to dage her for at få set det meste af det.

Langs Stillehavet gik det mod Canada, hvor vi tilbragte tre uger i den skønneste natur, vi hidtil havde set. De store blændende skove havde netop efterårsdragten på, og det var et uforglemmeligt syn. Sidste station i Canada var Winnipeg. Herfra kørte vi i sik-sak ned gennem USA. Men det var efterhånden blevet koldt, snestormene var lige i hælene på os, så vi tænkte efterhånden kun på ét – Florida og Bahama-øerne.

Den 19. november ankom vi til Tampa i Florida. På den ene dag kørte vi fra den bidende kulde til den herligste varme, og det vakte så megen begejstring, at vi absolut skulle ud at bade midt om natten med de store palmer som eneste tilskuere.

14 dage havde vi nede i denne dejlige varme, og det var en stor oplevelse. Florida har så mange turistattraktioner, og det første vi tog efter, var Walt Disney, som netop lige var blevet færdig. Cypress Garden var også en af de helt store oplevelser; her så vi et utal af tropiske planter vokse, som var det i en urskov.

Tre dage på Bahama med badning og sol blev som en lille ferie for os, og efter fire måneder i vore campingvogne fik vi nu et hotelværelse med hvad dertil hører af bekvemmeligheder, og vi nød det i fulde drag, men desværre varede det jo så kort.

Vi måtte nordpå igen. Miami Beach med dens tusindvis af hoteller var et flot syn, men ikke særlig indbydende. Derfor glædede vi os mere og mere til at se fyrværkeriafdelingen på Cape Kennedy. De mange affyringsramper, den store samlehal, som er verdens mest rummelige bygning. Desværre så vi ikke nogen aktivitet dernede.

Kulden kom igen, og vi var nødt til at finde de tykke bukser frem. Mange små episoder ligger gemt i bevidstheden.

Den første nat i campingvognen vågnede min kone, Ellen, forskrækket op. Hun troede, hun var omgivet af alverdens uhyrer, men efter at have vækket Bente Skouv Christensen blev de to piger enige om, at det var Jørgen P. Strebel, der snorkede i vognen ved siden af.

Ved byen Jasper i Canada parkerede vi midt i en stor skov. Da jeg ved midnat gik tilbage fra toiletterne i mine egne tanker, blev der pludselig fløjtet efter mig. Jeg løftede hovedet, og fem meter foran mig stod en stor bjørn og gloede sindigt på mig. Den var i færd med at undersøge affaldet for lidt natmad – og den blev sikkert lige så bange som jeg – i hvert fald forsvandt vi begge to i en gevaldig fart – i hver sin retning.

Få har vel besøgt så mange benzintanke som vi. Så mange forskellige slags benzintanke. Når man skal fodre otte cylindre, der oven i købet er udboret, så skal der ret ofte en portion til af forskellig slags. Vi har været ude for at fylde tanken op otte gange på en enkelt dag. Olie blev der også brugt en mængde af, så en overgang morede vi os med at bede tankpasserne om at fylde op med olie og hælde to liter benzin på.

Ca. en gang om ugen fik vi post herhjemme fra, og det var en stor dag. Størst var glæden naturligvis hos dem, der fik breve, men vi kunne jo altid fortælle lidt til hinanden om, hvad der var sket i Danmark. Da vi i Florida fik breve hjemme fra, sad vi i badetøjet og slugte linierne om, at der var snestorm, lukkede veje, trafikkaos, og at ingen kunne komme hjemmefra. Det var en mærkelig fornemmelse, især fordi vi alle var begyndt at tænke på hjemrejsen.

Vi fløj fra USA i onsdags, og der venter os nu en del opvisninger rundt om i Danmark, inden vi skilles. Den første opvisning bliver i aften i Holstebro-Hallen, og vi fire her fra Holstebro-egnens hovedkreds glæder os selvfølgelig ekstra, fordi det netop er i Holstebro, vi skal starte på Danmarksturneen.

Det er dejligt at lave opvisning for et kritisk publikum, men svært. Vi ved, at publikum i Vestjylland er kendere af god gymnastik, og vi håber selvsagt, at det, vi laver, må falde i publikums smag – at det bliver godt – både gymnastik- og folkedanseopvisningen, slutter Johannes Bjerre.

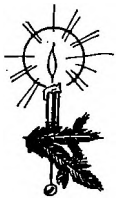

Virker for sin tro i Congo

Vita og Palle Bjerre (nr. 1007), der begge er missionærer for Jehovas Vidner i det tidligere Fransk Congo, var hjemme i sommer. – Middelfart Venstreblad interviewede dem den 26. juli 1972.

Vi havde for få år siden på Venstrebladet en skattet skrivedame, som vi med sorg måtte give afkald på, fordi hun følte et kald til at virke for sin tro ude i verden. Det var fru Vita Bjerre, som sammen med sin mand, Palle Bjerre, som også var kendt af mange i Middelfart og omegn, kastede hverdagens sikre udkomme bort for at drage ud på missionsarbejde for Jehovas Vidner ude i det fremmede.

De har netop været hjemme for at deltage i Jehovavidnernes store kongres i Odense, og vi spørger dem om deres nuværende gerning.

– Hvor virker I?

– I folkerepublikken Congo med hovedstaden Brazzaville, tidligere Fransk Congo. Vi bor selv i Brazzaville i et missionærhjem, hvor vi bor otte missionærer sammen; disse missionærer repræsenterer fem nationaliteter, canadiere, belgiere, amerikanere, danskere og en svensker. I hele landet bor der en million mennesker, oplyser Palle Bjerre. I hovedstaden Brazzaville er der 200.000 mennesker.

– Hvilket sprog taler man dernede?

– Hovedsproget er fransk, derudover er der ca. 60 dialekter. Det sprog, vi forkynder på, er fransk, da vi altid har indfødte med i forkyndelsen, klarer de det, hvis vi ikke evner at gøre os forståelige. Nogle af dialekterne er kun talesprog, det kan ikke skrives, men selv de sprog, der kan skrives, kan det være vanskeligt at meddele et skriftligt budskab på, for analfabetismen er stor. Regeringen gør et stort arbejde for at opmuntre befolkningen til at lære fransk.

– Er der meget overtro og sort magi dernede?

– Ja, det betyder meget i hverdagen. Så godt som alle små børn har en snor om maven, og denne snor skulle beskytte dem under opvæksten. I et sådant samfund kan det være svært at blive et Jehovas vidne, idet det kræver store ændringer i ens liv. Familien har meget at skulle have sagt og kalder sammen til familieråd, når der opstår problemer. Ved sådanne familieråd er der ofte inviteret en fetich-præst, som tilskrives stor magt. Man går til ham med mange af sine problemer, f. eks. spørger man præsten: „Er min mand mig utro, og evt. med hvem?". Og hvis man ønsker ondt over nogen, bruger man også en fetich-præst, idet man så udsender besværgelser mod dem, man ønsker ondt over. Når et menneske ønsker at blive et Jehovas vidne, kommer fetich-præster ofte ind i billedet, men det er ikke lykkedes dem at skade dem, der søger Jehovas vidner.

– Hvordan bliver man modtaget som hvid mand i Afrika?

– Man bliver godt modtaget i alle hjem, måske næsten for godt i mange tilfælde. Mange anser det for en prestigemæssig styrke, at en hvid mand

besøger deres hjem. Det er derfor nødvendigt at vurdere, om de kun er glade for, at vi besøger dem, eller de er glade for det, vi besøger dem for.

– Hvordan er forholdene i Congo i øvrigt?

– De to vigtigste ambassader er den russiske og den kinesiske, hvorimod den engelske og den amerikanske er lukket. Men befolkningen interesserer sig i almindelighed ikke for politik, de vil leve fredeligt og roligt sammen med deres familie. Det er som regel kun unge, veluddannede mennesker, som ønsker sig en position i samfundet, der søger politik for at bruge det som et middel til at nå deres mål. Et andet karakteristisk træk ved det politiske liv er de næsten regelmæssige statskupforsøg. Mange af dem hører man slet ikke om. Disse kup bunder ikke særlig dybt i befolkningen, men er udtryk for en magtkamp i toppen.

Palle og Vita Bjerre sluttede med at oplyse, at de den 5. september rejser tilbage til Folkerepublikken Congo for at fortsætte deres missionærgerning.

Karruselhestens juleaften

Kære Bjerre-børn. Kan I huske, at der i Brevduen sidste år var en speciel hilsen til jer med fortællingen om snemanden Sofus Hansen, der holdt op med at græde. I år har Karen Madsen (819) skrevet en ny historie, der kun er til jer. Der er så meget i Brevduen, som kun mor og far rigtig forstår. Historien om Lala og nissen er til jer – for Brevduen er også til jer. Glædelig jul.

Sommeren er en dejlig tid for karruselhestene. Du har sikkert også været oppe at køre på karrusel, og måske siddet på en af hestene. Så ved du nok, at de løber rundt og rundt til lystig musik fra klokken fire om eftermiddagen til tolv om natten, mens lysene blinker på karrusellen. Og somme tider kysser de små børn deres hest på munden, når de er færdige med at ride, og siger „tak for turen"!

Men om vinteren er alting anderledes. Så står karruselhestene i et skur, der er mørkt og trist – og der er ingen lys og musik og ingen børn, der synger, mens de rider.

Den karruselhest, som historien handler om, hed Lala – og det var den største og smukkeste af dem allesammen. Den havde diamanter i sit hvide skind, store, brune glasøjne og en gylden manke. Og den så rar og glad ud.

En mørk, mørk aften midt om vinteren stod Lala i sit skur og længtes efter forår og de grønne træer. Den frøs om fødderne, og den kedede sig, og den hang med hovedet og var lige ved at græde.

Pludselig hørte den nogen pusle uden for døren. Den løftede hovedet, spidsede ørerne og gav sig til at vrinske lige så højt, den kunne. Måske var det karruselmanden, der kom for at lukke den ud.

Skridtene standsede, og døren blev åbnet. Der lå sne på jorden, stjernerne skinnede ind i skuret – og på tærsklen stod en lille fyr med en rød hue på hovedet.

– Er du den ny karruselmand? spurgte Lala og nikkede med hovedet til goddag.

– Nej, jeg hedder Luri, og jeg er nisse, sagde den lille fyr med den røde hue. Han havde også en sæk på ryggen.

– Er det forår nu? spurgte karruselhesten og strakte hals og snusede efter de grønne træer.

– Nej, svarede Luri. – Nu er det jul!

– Hvad er jul for noget? spurgte Lala, for det havde den aldrig hørt tale om.

– Kom med, så skal jeg vise dig julen, sagde den lille nisse.

– Men vi har langt at gå . . .

– Rid på mig, råbte Lala glad. – Så kommer vi hurtigt af sted, du skulle bare vide, hvor hurtigt jeg kan løbe.

Nissen svang sig op på dens ryg med den lille sæk. – Vi skal ud og give de søde børn julegaver, sagde han.

– Dem kender jeg godt fra i sommer, sagde Lala og lo. – Hvor var det godt, du kom – jeg kedede mig så frygteligt! Og så sprang karruselhesten af sted med Luri på ryggen langt ned ad gaden, der var hvid af sne.

Her er jo slet ingen mennesker, sagde Lala forbavset. – Hvor er de henne allesammen?

– De holder jul, lo nissen og sprang af ved et hus og løb ind af døren. – Vent på mig her, råbte han.

Og Lala gjorde, som nissen bad, og imens kiggede den ind ad vinduet. Der stod et tændt juletræ midt i stuen, og faderen og moderen og tre små børn gik rundt om det og sang. Træet strålede og skinnede, og det havde guldstjerne i toppen.

– Hvorfor gør de sådan? spurgte karruselhesten, da Luri kom ud igen.

– Det er fordi, det er jul, svarede Luri.

– Jul er dejlig, sagde Lala. – Hvor skal vi nu hen?

– Nu skal vi til Hans og Merete med et sejlskib og en dukke, der kan lukke øjnene, og så skal vi til Julie og Lars og til Mikkel og Dorte. Og så er vi færdige.

Hver gang nissen var inde i et hus for at lægge gaver til børnene, kiggede Lala ind ad vinduerne. Den så børnene spise risengrød, og den så stjernekastere og juletræer og godter og gaver.

– Hvor er det dog smukt altsammen – bare jeg også havde et juletræ, så ville jeg danse . . .

– Det kan vi nemt få, sagde Luri og pegede på et lille grantræ, der stod på et gadehjørne. – Se, det træ er ikke blevet solgt, og nu er manden gået hjem – vi kan lege, det er vores . . .

– Men der er ingen stjerne i toppen, sagde karruselhesten bedrøvet.

– Vi fanger da bare et stjerneskud, råbte Luri.

Er man nisse, eller er man ikke nisse? Og så løb han frem på gaden og greb et stjerneskud, der netop i selvsamme øjeblik – nok så utrolig heldigt – dryssede ned fra himlen.

Stjernen skinnede og blinkede, da han satte den i træets top. Det var det dejligste, Lala nogen sinde havde set – og den havde dog set en masse.

– Åh, sagde den og satte sig på halen og stirrede med sine brune, store øjne. – Åh, nu skal vi danse!

Og så dansede nissen og karruselhesten omkring deres lille juletræ midt på den tomme gade i den hvide sne.

I det samme slog klokken tolv, og den lille nisse råbte: – Godnat, Lala, – nu skal jeg hjem til nisseland. Hvad ønsker du dig i julegave?

Lala tænkte sig om og snusede op i luften.

– Jeg ønsker mig foråret, sagde den.

– Det får du jo alligevel, råbte nissen. – Skynd dig, skynd dig, jeg skal af sted! Ønsk noget andet.

Karruselhesten stirrede op i juletræet.

– Nisse, jeg ønsker mig stjernen at beholde, bad den. – Hvis det da ikke er for meget?

– Den skal du få, råbte nissen, greb stjernen og satte den i panden på

Lala. Nu er du sikker på altid at være den smukkeste. Glædelig jul, løb nu pænt hjem, og tak for i aften.

Og Lala løb pænt hjem. Stjernen lyste og funklede i panden på den – og da foråret kom, sad den der endnu. Så hvis du en dag ser en dejlig hvid karruselhest med en rød saddel og gylden manke og en strålende stjerne i panden, så skulle du ride netop på den. For det er Lala, der holdt juleaften med nissen. Det er helt bestemt.

Pludselig kom der en dreng ud af maven

Disse tre breve har vi fundet i Holstebro Dagblad. De tre børn er ikke gamle nok til at stå i slægtsbogen, men deres far har nr. 1530. Har I lyst til at fortælle en historie til Brevduen, er I meget velkomne til at skrive en. I kan sikkert få mor eller far til at hjælpe med at sende den. Det kan også være, at I har lyst til at få en penneven, som I kan møde til næste Bjerre-fest. Prøv at finde en penneven ved at skrive til Brevduen næste år.

Mange venlige hilsner fra den gamle redaktør

Kære farbror!

Jeg hedder Anders og er 6 år. Jeg går i børnehaveklasse, og i dag var jeg til lægeundersøgelse på skolen. Jeg vejede 27,6 kg, og jeg er 1,25 cm høj. Nu vil jeg fortælle en historie.

Der var engang en mand, som havde en kone, men konen havde ingen børn. Så lige pludselig, mens de spiste frokost, sagde konen, at det knurrede i maven. – Da de var færdige, sparkede barnet i maven. Så kørte de konen til sygehuset, så lige pludselig kom der en dreng ud af maven. Så kom faderen og hentede dem. – Snip, snap, snude, nu er historien ude.

Anders Sloth – 6 år
„Overgård", Naur

Kære farbror!

Det er tredje gang, jeg skriver til dig. Jeg går i 2. klasse, og derfor skriver jeg med skråskrift. Vi skal have nogle får til efteråret. Jeg håber, at jeg må få et får, for jeg kan godt lide dyr.

Kærlig hilsen

Søren Sloth
„Overgård", Naur

Kære farbror!

Jeg hedder Ida, og jeg er 10 år. Jeg går til skydning, det er jeg glad for. For i januar vandt jeg en vandrepokal. Til fastelavn bliver der fastelavnsfest, det glæder jeg mig til. Vi skyder med salonrifler.

Venlig hilsen fra

Ida Sloth
„Overgård", Naur

Bestyrelsesmøde i Store Bjerre

Den sidste lørdag i september samledes den fuldtallige bestyrelse i de hyggelige stuer på Store Bjerre. Vort indgiftede bestyrelsesmedlem, Karen, hendes mand Jens og deres dejlige børn skabte et fuldendt værtsskab for os, og i stuen med Niels Bjerres dejlige slægtsportrætter drøftede vi den ny slægtsbog, årets Brevdue, næste Bjerre-fest, og hvad der i forbindelse med slægten ligger os på sinde i øvrigt. I det strålende vejr gik vore ægtefæller tur til Sir Lyngbjerg. Den oplevelse har vi til gode.

Frits redegjorde for arbejdet med den ny slægtsbog. Han måtte beklage, at trods adskillige henvendelser har mange ikke reflekteret. Mange har skrevet og sendt deres oplysninger, men der mangler mange, før arbejdet kan sluttes. I den forbindelse er det værd at huske på, at registrering ikke automatisk medfører medlemsskab af slægtsforeningen. Det er en ærlig sag, hvis man ikke ønsker at være med i foreningen, men ingen kan have interesse i at holde oplysninger til slægtsbogen tilbage.

Medlemstallet er på 380, men der er jo plads til alle, og indmeldelse er en enkel procedure. Man skriver til Frits. Vedlægger man kontingent på 15 kr., sparer man Frits for at sende den første opkrævning ud. Kassebeholdningen udgør ca. 10.000 kr. før trykning og forsendelse af Brevduen. Vi blev enige om, at vore fjernest boende slægtninge skal have Brevduen med luftpost. Det er dyrere, men meget hurtigere.

Som det fremgår har jeg fået og samlet meget til Brevduen. Jeg kan med glæde konstatere, at mange har tænkt på mig. Men skulle I synes, at der er for lidt fra jeres egn eller jeres gren, kan I bøde på det ved at finde stof til mig. De øvrige i bestyrelsen har ydet mig en stor støtte i årets arbejde.

Snakken gik livligt, også ved gryderetten og vinglasset, hvor alvorlig tale og skæmtsomme historier afløste hinanden. Vi håber, at glæden over at forberede årets Brevdue kan deles med jeres glæde over at modtage den.

Venlig hilsen og glædelig jul til alle.

Jens Bjerre Tybjerg (1352)

Formandens kommentar efter bestyrelsesmødet

To af bestyrelsens medlemmer har specielt et stort arbejde. Redaktøren af Brevduen, Jens, og kassereren, Frits, der tillige har slægtsbogen at tumle med.

Det vil lette Jens kolossalt, om slægtens medlemmer vil sende avisartikler og -udklip om slægtens medlemmer, sange og taler fra festlige lejligheder foruden personlige indlæg, som forhåbentlig mange har lyst til at præstere. Altså: Send ovennævnte til Jens, og Brevduen får chancer for at blive endnu mere alsidig og tykkere.

Frits holder styr på finanserne. Hjælp til at kontingent og gerne mere til kommer ind. Hverv nye medlemmer. Hvilken forening ville det ikke blive, om *alle* efterhånden kommer med? Svaret er sikkert! Jeg tør slet ikke skrive det.

Men!!! Frits har tit og ofte sved på panden. Så er det slægtsbogen, det gælder. Han sidder i sin sparsomme fritid og registrerer og registrerer. Og, som han siger: „Det er ingen sag, når blot medlemmerne af slægten vil lade høre fra sig!"

Vi mangler endnu en del af de blå sedler, hvoraf de enkeltes data fremgår. Skulle sedlen være bortkommet, kan nye rekvireres hos bestyrelsens medlemmer. De økonomiske muligheder for bogens udgivelse er nu til stede, og det ville være en skam og stor ærgrelse, om enkelte af slægten ikke skulle være med i den nye bog.

Endvidere vil man gerne, at oplysninger af forskellig art også bliver anført. Det vil give bogen kulør. Kommer den kun til at indeholde tal og navne, vil den blive ret så tør, og det behøver den ikke. Altså: Fat pennen og lad Frits eller et af bestyrelsesmedlemmerne høre fra jer. Snarest. Det haster.

Venlig hilsen
Vagn Bjerre

Kro og campingplads

Vejfarende mellem Rom kirke og Ramme kunne lørdag den 19. august i år udmærket tro, at gårdejeren i Lomborg Kirkegård, Mads Bjerre (nr. 1346) havde åbnet en campingplads. På græsplænen i den store, gamle have stod telte i alle farver og en enkelt campingvogn. Men det var Mads' fætre og kusiner, som på den måde klarede overnatningsproblemet til 100-års festen for Bedstefar i Lomborg, Mads Fiskbæk Bjerre (nr. 177).

For år tilbage troede vejfarende, at gården var en kro. Der skulle spilles komedie i haven, og i den anledning var der på stuehusets facade et stort skilt, der forkyndte „Kgl. privilegeret Kro". Signe Bjerre (nr. 624), som dengang var kone i gården, måtte mange gange tage mod gæster, der gerne ville have „fire kaffe med kringle – kan vi få det serveret i haven?". De undskyldte dog høfligt, når de fik forklaringen på „Kgl. privilegeret Kro".

Dagbog

Landsbladet 24. december 1971

SØLVBÆGER TIL DANMARKS MALKEPIGE

Ved en festlig sammenkomst på „Pejsegården" i Brædstrup overrakte formanden for Horsens Landboforening, Arne Møller, Sæbberupgård, på Landhusholdningsselskabets vegne diplom og sølvbæger til Mette Tovborg Jensen (565).

I sin takketale sagde Mette Tovborg bl. a., at hun tror på en lys fremtid med kvæg i Danmark.

Fru Mette Tovborg Jensen, landmandsdatter fra Vestjylland, tog på malkekursus på bl. a. Tune, hvor daværende forstander Bredkjær gav hende den hæderstitel, der senere fulgte hende: Danmarks malkepige. 1942–50 var hun ansat af mejeriernes fællesorganisation i Århus som malkelærer, gav en mængde kurser i rigtig malkning og var på flere studierejser i udlandet.

Senere har kommunalt arbejde høstet fordel af Brædstrup-overlægefruens energi. Hun var i 16 år i Skanderborg amtsråd og er p. t. viceamtsborgmester i Vejle amtsråd.

Vejle Amts Folkeblad 11. jan. 1972

Ved en samtale i går med Regnar Ryelund fortalte amtsviceborgmester Mette Tovborg (565) P-1 lyttere om sin karriere, der senere førte til navnet „Danmarks malkepige".

Mette Tovborg fortalte, at hun i dag er overbevist om, at livsbanen er udstukket for den enkelte. I sin barndom hadede hun landbruget, et erhverv, der senere beskæftigede hende et halvt århundrede. Politik huede heller ikke Mette Tovborg, der snart kan fejre 25-års politisk jubilæum.

Fru Tovborg sluttede udsendelsen med at udtrykke glæde over Det kongelige danske Landhusholdningsselskabs sølvbæger, der for nylig blev overrakt hende for indsatsen i dansk landbrug. Denne hædersbevisning vil altid være mere værd end andre udmærkelser, sagde Mette Tovborg. – Jeg elsker landet og vil altid føle mig tilknyttet landbruget og dets mennesker.

Mette Tovborg er kendt for at have en særdeles kvik replik, og det kom også til at præge udsendelsen. – Hun sagde blandt andet:

– Jeg føler somme tider, at jeg kunne gøre større nytte ved at lære landmændene at malke frem for som amtsrådsmedlem at være med til at malke skatteyderne . . .

Lemvig Folkeblad 30. dec. 1971

DØDSFALD

I en alder af 78 år er fhv. gårdejer Jens Bjerre Jensen (nr. 558), Thingtoftevej, Gudum, tidl. Øster Fiskbæk, død på centralsygehuset i Holstebro.

Bjerre Jensen blev syg først i oktober og blev indlagt på amtssygehuset i Lemvig, hvorfra han senere blev overført til Holstebro og derefter til Århus, hvor han gennemgik en maveoperation. 3 uger efter kom han tilbage til sygehuset i Holstebro. Han fik lov at komme hjem juleaftensdag og blive hjemme juledag, men kom derefter tilbage til sygehuset, hvor han døde tirsdag aften.

Jens Bjerre Jensen var født på Kloster Mølle i Gudum som søn af den kendte gårdejer Kr. Tovborg Jensen, som både var foregangsmand inden for landbruget og udadtil mest kendt for sit politiske arbejde. Han øvede stor indflydelse inden for Det radikale Venstre i tiden omkring 1. verdenskrig.

J. Bjerre Jensen fulgte i faderens spor også i politisk henseende. Han har i en menneskealder været de radikales førstemand på Lemvig-egnen og var partiets folketingskandidat i Lemvig-kredsen ved alle valgene fra 1929 til 1964, altså i 35 år. Det er utvivlsomt danmarksrekord. Der var 13 folketingsvalg i den tid, Bjerre Jensen var kandidat, så han har ført ordet ved et utal af vælgermøder – og i høj grad været med til at sætte kulør på dem. Da han blev opstillet, spillede vælgermøderne en ganske anden rolle end nu, og der var vælgermøder i hvert sogn. I Lemvig-kredsen var der således 21 vælgermøder ved hvert af de første folketingsvalg, efter at Bjerre Jensen var blevet opstillet. Om sine mange oplevelser ved vælgermøderne fortalte han levende

og interessant i en artikel i dette blads nytårsnummer i 1968.

I en lang årrække var Bjerre Jensen også formand for Lemvig-kredsens radikale Venstre og formand for Lemvig Dagblad.

I det kommunale arbejde har han gjort en stor indsats som medlem af Gudum sogneråd i over 25 år, deraf adskillige år som sognerådsformand, og senere som medlem af skatterådet for Lemvig skattekreds. Han har endvidere været formand for Vemb-Lemvig-Thyborøn Jernbane, formand for Gudum Brugsforening og i bestyrelsen for Brugsforeningernes Arbejdsgiverforening. Han havde i de sidste år afviklet alle sine tillidshverv.

I op mod 50 år var J. Bjerre Jensen ejer af gården Øster Fiskbæk i Gudum, som han for et års tid siden afstod til en søn, hvorefter han og hans hustru flyttede til et hus ved Thingtoftevej i Gudum.

Der er tre sønner i ægteskabet: To sønner, der begge bor i Gudum, Carl Bjerre Jensen, der har overtaget fødegården, Øster Fiskbæk, og Chr. Tovborg Jensen, Vester Thing, samt en datter, der er gift og bosiddende i Hellerup.

Politiken, 21. januar 1972

KRESTEN BJERRE FIK KARANTÆNE

Den professionelle fodboldspiller og landsholdets anfører Kresten Bjerre (nr. 1153) har fået karantæne i Belgien.

Årsagen er en episode under en cupkamp mellem Anderlecht og Kresten Bjerres klub Racing White. Sammen med den belgiske landsholdsspiller Tengels beskyldte Kresten Bjerre dommeren for at have modtaget champagne fra Anderlecht, hvilket efter deres og den lige så ophidsede træner Feliz Weeks opfattelse var årsagen til, at de fleste dommerkendelser gik imod Racing White.

Dommeren indberettede sagen for det belgiske fodboldforbund – og Kresten Bjerre er sammen med den lige så temperamentsfulde og åbenmundede Tengels blevet udelukket fra turneringsfodbold fra torsdag den 27. januar til onsdag den 2. februar.

Den begivenhedsrige kamp mod Anderlecht blev afviklet 2. juledag.

Vejle Amts Folkeblad 28. jan. 1972

OTTE TV-FILM AF JENS BJERRE

TV's børne- og ungdomsafdeling har købt otte 20 minutters film af Jens Bjerre, der vil blive sendt de kommende otte uger. „På rejse med Jens Bjerre" er fællestitlen på filmene, der alle er i farver. Den første film, der sendes fredag den 4. februar, skildrer en rejse til Inka-indianernes gamle ruinby i Andesbjergene i Peru, Machu Picchu.

Jens Bjerre når langt omkring i de otte film. I en af filmene besøger han Diamantørkenen i Sydvestafrika – et kæmpemæssigt klippeområde, der endnu ligger som dengang, det blev skabt, da Jorden var en glødende vulkan. Han kigger også på hulemalerier, der er efterladt af et ukendt forhistorisk folk.

Der kommer også film fra Kina. Jens Bjerre har besøgt en skole i Peking, og i en af filmene skildres, hvordan dagen går for en kinesisk skoledreng. Desuden har han besøgt en lille fiskerlandsby ved Den bengalske Bugt i Indien. Her må befolkningen dagligt leve med truslen om, at en flodbølge ellert tornado kan komme helt uventet.

– Jeg håber med mine film at give børn og unge lyst til at se verden, så de kan forstå, hvordan andre mennesker lever, siger Jens Bjerre. Men når man rejser ud, må man tage tingene, som de kommer. Det nytter ikke noget at sammenligne alting med, hvordan det er hjemme i Danmark. Traditioner og kultur er forskellig fra land til land, og selv om de kan forekomme os nok så fremmede, er det helt naturlige ting i andre menneskers hverdag. – Hvis man derimod spørger mig om, hvor jeg helst vil leve – så er jeg ikke i tvivl: i Vestjylland. Der er jeg hjemme.
(Nr. 433).

Vejle Amts Folkeblad 8. febr. 1972

70 ÅR

Fhv. overkirurg, dr. med. Hans Bjerre (nr. 569), København, fylder i morgen 70 år.

Han tilhører en stor vestjysk slægt, er født i Århus, præstesøn og blev læge i 1927. Efter en alsidig kirurgisk uddannelse og flere år som reservelæge på

amtssygehusene i Odense og Gentofte blev han i 1943 overlæge ved amts- og bysygehuset i Fåborg og udførte sin livsgerning der til 1970.

Hans Bjerre har haft talrige faglige hverv – næstformand i Den danske Lægeforening, formand for lægeforeningens responsumudvalg, i redaktionen for „Ugeskrift for Læger" m. m. Også politik og historie har han været engageret i, bl. a. som radikal folketingskandidat og næstformand i Historisk Samfund for Fyns stift.

Dagbladet 20. marts 1972

SÅ ER DET SKET

Så er det sket med ham, Sengeløse og omegns mest eftertragtede ungkarl – opdagelsesrejsende, bjergbestiger, tomatgartner m. m. Vagn Bjerre Christensen (nr. 1355). Hans brud er den 28-årige Grith Meulengrath, datter af forretningsfører Knud Meulengrath. Hun vejer 55 kilo og er HIK's dygtigste dame. At hun har turdet gifte sig med et medlem af Eventyrernes Klub, viser, at hun er en modig pige. Bryllupsrejsen fandt sted før brylluppet og gik til Norge, men parret planlægger én til, og den går til Afganistan. Hvis vor ven Vagn skulle falde ned fra et klippestykke eller blive bidt af en krokodille, er det så praktisk, at Grith er sygeplejerske. Hun vil således kunne yde førstehjælp og lægge en kølig hånd på hans feberhede pande. Og så har han jo også nogen til at pleje sig på sine gamle dage.

ENGAGERET MENNESKE FYLDER 50

Følgende stod at læse i Morsø Folkeblad i marts i år. Dertil er at føje, at Vagn Bjerre også er vor slægtsforenings dynamiske og inspirerende formand. Brevduen ønsker til lykke med den veloverståede dag i bevidstheden om, at formand Vagn traver videre på sin livsvej med nye ideer og friske tanker. (658).

Lørdag den 25. marts fylder skoleinspektør Vagn O. Bjerre, Dueholmskolen, Nykøbing, 50 år.

Vagn O. Bjerre er vestjyde af fødsel, født på Engsnapgård i Vejrum mellem Holstebro og Struer som søn af gårdmand Ingemann Bjerre og hustru. Navnet røber tilhørsforholdet til en navnkundig og vidtforgrenet slægt – en slægt, der har fostret mange betydelige personligheder. De fleste blev bønder, andre blev lærere, en del præster, men også betydelige kunstnere er at finde indenfor slægten.

I hjemmet på Engsnapgård er der opvokset 13 børn. De er alle i live, og det er deres gamle mor også. Trods sine 84 år ikke blot følger hun med – hun lever med i alt det, der gjorde hjemmet til noget af et kraftcenter, hvorfra en stor børneflok kunne drage ud til et nyttigt dagværk og indflydelsesrige stillinger.

Skønt hjemmet hørte til Morten Larsens frimenighed i Holstebro, kom Vagn O. Bjerre på Nr. Nissum seminarium. Her hentede han både en solid og grundig uddannelse som folkeskolelærer og en pige, Musse Flindt, der siden har trukket på lige hammel med ham.

Det sidste siger ikke så lidt, for Vagn O. Bjerre er et sjældent vidtfavnende og engageret menneske. Fagligt har han fulgt med i den vældige udvikling, der har fundet sted på det pædagogiske område i de år, der er gået, siden han forlod seminariet. I nogle år virkede både han og hans kone i hendes fødeby Ringkøbing. Herfra flyttede ægteparret til Glostrup, hvor de begge var ansat ved det kommunale skolevæsen i 12 år. I 1964 blev Vagn O. Bjerre skoleinspektør i Rødby, og herfra søgte han og fik i 1969 det nyoprettede skoleinspektørembede ved Dueholmskolen i Nykøbing. – I får en både administrativt og pædagogisk velkvalificeret mand, sagde en af Vagn O. Bjerres foresatte ved det lolland-falsterske skolevæsen. Og han tilføjede: – I tilgift får I Lollands bedste lærerinde.

Begge dele viste sig at holde stik.

På den anden side tør det vel også siges, at Vagn O. Bjerre blev hentet til Mors til en ønskeopgave – at opbygge en helt ny skole og give den et personlig præget indhold, så langt som skolelovens rammer tillader.

Alle er vist enige om, at Dueholmskolen er en dejlig skole, og der kan utvivlsomt også opnås bred tilslutning til, at Vagn O. Bjerre har formået at give den et præg, forældrekredsen er tryg ved.

Det pædagogiske sigte hænger naturligvis sammen med Vagn O. Bjerres i sandhed vidtfavnende personlighed. Han har sjældne musikalske evner – kunne vel have drevet det vidt som sanger, om han havde ønsket det. Hertil kommer, at han også på et andet område har fået sin part af Bjerre-slægtens kunstneriske anlæg. Skoleinspektøren og sangeren er tillige en betydelig maler. Adskillige af hans billeder røber i øvrigt slægtskabet med den store Bjerre fra Bovbjerg. Også som maler kunne Vagn O. Bjerre utvivlsomt tjene sit brød. Men han har valgt at holde fast ved skoleværesenet og dyrke sine øvrige medfødte anlæg som fritidssysler – vel sagtens fordi han som pædagog har størst mulighed for at spille på hele registret (hvilket han i øvrigt befinder sig godt ved).

En inspirerende skoleleder, en dygtig pædagog, en mand, der elsker livet i al dets brogede mangfoldighed, fylder 50. Venner og medarbejdere ønsker, at han og hans kone må få endnu mange gode år – og helst på Mors. *L.J.*

Holstebro Dagblad 4. april 1972

DØDSFALD

Fhv. gårdejer Niels Kjærgaard (nr. 256), Plejeboligerne Parkvænget, Holstebro, er død, 81 år. Niels Kjærgaard var født på gården „Sdr. Kjærgård" i Naur. Han blev i 1923 gift med Karen Kjærgaard, og ægteparret overtog „Sdr. Kjærgård". Fem år senere flyttede de til Nr. Felding, hvor de drev gården „Vester Skindbjerg". Denne gård afstod de i 1953 til sønnen Poul Kjærgaard. – Ægteparret flyttede da til Nr. Felding by. Niels Kjærgaard mistede sin hustru i 1959, og det sidste år har han opholdt sig på Plejeboligerne Parkvænget i Holstebro.

Niels Kjærgaard var vellidt for sin hjælpsomhed og sit altid gode humør. I den tid, hvor han boede i Nr. Felding by, gik han ud og hjalp til med at ordne andre folks haver. Som tak for hans store havearbejde forærede nogle haveejere ham en tur til Mallorca til hans 80-års fødselsdag. Denne tur tog han sammen med sin lidt ældre bror, og det blev en vældig oplevelse for ham. Niels Kjærgaard efterlader sig foruden sønnen en datter, som er gift og bosat i Hodsager.

Skive Folkeblad 26. april 1972

GULDBRYLLUP I LEM

Fhv. gårdejer Christian Bjerre (nr. 618) og Frederikke Bjerre, Lem, kan tirsdag den 2. maj fejre guldbryllup.

Christian Bjerre er født i Lomborg Kirkegård og arbejdede i sine unge år ved landbruget, afbrudt af flere ophold på højskoler og Ollerup Gymnastikhøjskole, hvor Christian Bjerre tog lederuddannelse.

Frederikke Bjerre er født i Lund ved Højslev. Guldbruden var også i sine unge år på højskole og fik sin lederuddannelse. Det, højskolen står for, har altid betydet meget for dem begge, og begge ledede i mange år flere hold gymnaster.

Efter deres ægteskab flyttede de til Vester Lem, hvor Christian Bjerre var præstegårdsforpagter i 17 år. Derefter flyttede de fire år til Sjælland, men kom igen til Salling, hvor de siden har boet. De købte en gård i Vester Lem, som de drev til for otte år siden, da byggede de en villa i Lem.

Christian Bjerre har haft og har stadig mange tillidsposter. Han er formand for Lem-Vejby menighedsråd og har i mange år været formand for Lem Samlingshus, hvis bestyrelse han fortsat er medlem af. Desuden er han i bestyrelsen for Krabbesholm Højskole. Overalt har Bjerre udført et stort og godt arbejde.

For Frederikke Bjerre er hjemmet midtpunkt, og hun har skabt et godt udgangspunkt for deres tre døtre og sønnen.

I villaen i Lem nyder guldbrudeparret, der er hhv. 74 og 76 år, at pusle i haven og glæder sig over alt i Sallings skønne natur. De har begge evnen til og sans for at se det skønne i tilværelsen.

Lemvig Folkeblad 9. maj 1972

DØDSFALD

Niels Jacobsen Bjerre (nr. 492), Birkely, Fabjerg, er pludselig død, 76 år.

Niels Bjerre var fra Kvisgård i Fabjerg. Som ung arbejdede han ved landbruget, dels på fødegården og dels på andre gårde på egnen. Da militærtjenesten var overstået, tog han først på Askov Højskole, og året efter fik han en delingsføreruddannelse på Ollerup Gymnastikhøjskole. Efter de to højskoleophold kom

han tilbage til egnen, hvor han blev bestyrer på et par store gårde, bl. a. Nr. Holmgård i Møborg.

I 1925 blev Niels Bjerre gift med Kirstine Jensen fra Ll. Borum i Nr. Nissum, og ægteparret overtog Ll. Borum efter hendes forældre. Nogle år senere købte de en slagterforretning i Nr. Nissum, og den drev de, indtil de flyttede til Fabjerg, hvor de købte ejendommen Birkely.

Herfra begyndte Niels Bjerre at drive handel, ligesom han drev hønseri med kyllingeopdræt.

Niels Bjerre var kendt som en meget interesseret mand, der var en god fortæller med megen lune.

Han overleves af sin hustru og otte børn, der alle er gift. En søn og to døtre er bosat i København. Tre andre sønner er bosat i hhv. Randers, Silkeborg og Salling, mens to døtre bor hhv. i Lemvig og Lomborg.

Sjællands Tidende 20. maj 1972

SORØ HØJSKOLE LUKKET

Sorø Ungdomsskole holder i dag afslutning for det sidste hold elever på den gamle skole, og dermed sættes der punktum for 84 års skolevirksomhed på Banevejen.

Skolen begyndte som højskole i 1888, og i årene op mod århundredskiftet var Sorø højskole den største højskole i landet. Med vekslende held blev den videreført som højskole indtil 1927, da den blev omdannet til ungdomsskole.

Skolens historie går på en måde helt tilbage til vinteren 1882–83, da en kreds af Venstre-folk med redaktør Fred. Martin (nr. 101) i spidsen startede en højskole på „Axelhus" i Sorø under ledelse af den senere boghandler P. Svegaard.

Højskolen gik udmærket i nogle år, men kampen var hård i provisorietiden, og i 1885 kom skolen i vanskeligheder. Svegaard havde skrevet under på en opfordring til at melde sig til Sorø Amts Riffelforening, og man tog derfor statstilskuddet fra ham.

I 1887 lykkedes det redaktør Martin at overtale sin svoger, pastor Kr. Bjerre (nr. 103), til at overtage hvervet som forstander for Sorø Højskole. Bjerre var kapellan hos den gamle pastor Møller i Marvede, og han sagde først nej, fordi han var ugift, men så tilbød pastor Møllers unge kone, Jutta Bojsen Møller, at tage med til Sorø som „højskolemor", og pastor Møller tog sin afsked og satte penge i højskolen.

Sorø Højskole blev festligt indviet i september 1888. På selve indvielsesdagen indløb der telegram bl. a. fra den store norske digter Bjørnstjerne Bjørnson, der på vers hyldede „Bojsensminde", som det var meningen, at højskolen skulle hedde efter Jutta Bojsens far.

Sorø Højskole blomstrede under Kr. Bjerre og Jutta Bojsens ledelse, og i gode højre-kredse iagttog man med surhed udviklingen. Som et minde om krigen mellem Højre og Venstre står endnu en af bygningerne på Sorø Ungdomsskole, den rædselsfulde 3 etagers tårnbygning – måske det morsomste minde om kampen mellem Højre og Venstre.

Højre-kredsene havde deres talsmænd på akademiet, og overlærer Jørgensen, Sorø Akademi, opkøbte på et tidspunkt al jord omkring Sorø Højskole for at hindre skolen i at udvide.

– Det er lige meget, sagde Jutta Bojsen, der er højst op til Vorherre. Vi bygger et tårn, og så rejste hun tårnbygningen med elevværelser.

I 1900 solgte Bjerre skolen til højskolelærer A. D. Dalsgaard, Askov, og fra 1907 til 1922 drev Dalsgaard højskolen som pigeskole.

Landsbladet 30. juni 1972

DE GODE GAMLE DAGE IKKE SÅ GODE ENDDA

Her i forsommeren fik jeg to nye bøger i hænde, som jeg har haft megen fornøjelse af. De går begge tilbage i fortiden, men er ellers meget forskellige.

Den ene, Ebbe Kløvedal Reichs „Frederik", har allerede fået så megen omtale både i aviser og TV, at den eneste tilføjelse, jeg har, er, at når der uden på bogen med store bogstaver reklameres med, at det er en folkebog, er det efter min mening falsk varebetegnelse.

Hvad mener Forbrugerrådet og Dansk Varedeklarations-Nævn?

Den anden bog, Peder Riismøllers „Sultegrænsen", reklamerer ikke med at være en folkebog – men den fortjener i høj grad at blive det.

Det er kulturhistorie af høj karat. Her

er en bog, som jeg tror, at både lærde folk og alle os andre mere almindelige mennesker kan have lige stor glæde af at læse.

Den ældre generation vil nikke genkendende til mange ting i bogen, og den unge generation, der er børn af velfærdssamfundet, kan ikke tage skade af at læse om, hvad det kostede en husmandsson af slid, sult og savn at arbejde sig op i akademikernes rækker i „de gode gamle dage", som absolut ikke var så gode endda.

Når brændevin dengang var fattigkost, så var det kun for at døve savnet af andre goder. „De gode gamle dage" var tider, da luksus var billig og livsfornødenhederne dyre. Arbejdskraft var billig og produkter dyre.

Bogen rummer også en smuk hyldest til madmødrene på landet, bl. a. denne sætning: „Dette skrives i erindring om madmødre, hvis glæde over at give det bedste lyste velsignelse over deres bord".

Bogen er desuden forsynet med mange morsomme billeder. Men læs den selv. De vil ikke fortryde det.

Ellen Agergaard (566)
Nr. Nissum

Lemvig Folkeblad 19. juli 1972

LÆRER BLIVER PRÆST

Lærer Anders Damgaard (nr. 1332), tidl. Staby, blev tirsdag ordineret til præst i Viborg domkirke i overværelse af mange af medlemmerne af Aulum-Vinding-Vind Valgmenighed, for hvem han skal være præst.

Omkring 15 provster og præster deltog i den indledende procession fra krypten og gennem domkirken. Biskop Johs. W. Jacobsen talte ved ordinationen i koret ud fra ordene i Matth. Evangeliets kap. 10, vers 8: „I har fået det for intet, giv det for intet". Efter ordinationen var der stor altergang. Domkirkens præster, A. Jeppesen og E. Christensen forrettede altertjenesten.

Den nye valgmenighedspræst i Aulum-Vinding-Vind, Anders Damgaard, er født i Dejbjerg. Hjemmet levede med i grundtvigsk åndsliv på Skjern-egnen, og Anders Damgaard blev tidligt draget ind i grundtvigsk folkeligt ungdomsarbejde. Han arbejdede ved landbruget og var ind imellem på kursus og skoleophold og var meget aktiv indenfor gymnastikken. I 1954 gik han fra landbruget og begyndte sin uddannelse på Den frie Lærerskole i Ollerup. På det tidspunkt blev han gift med Eli Bjerre fra Lem i Salling. Fru Damgaard er uddannet som lærerinde i Kerteminde og Ollerup og fra Statens Gymnastikinstitut, og før sit giftermål var hun vinterlærerinde i Debelmose i Borris. Fra 1959 til 1967 var Eli og Anders Damgaard ledere af Klim Friskole og deltog i såvel folkeligt som kirkeligt arbejde her. Anders Damgaard var kirkesanger i Klim Valgmenighedskirke samtidig med lærergerningen. Fra 1967 til 1968 var han på årskursus på Statens Lærerhøjskole i København og gik samtidig til en række forelæsninger, som blev holdt af professor P. G. Lindhardt. Senere har han været lærer på Staby Efterskole i 3 år og på Morsø Ungdomsskole 1 år.

Mens de boede i Staby, var fru Damgaard aktiv indenfor forsorgsarbejdet blandt ældre i Ulfborg-Staby-Husby-området.

I november 1971 blev Anders Damgaard enstemmigt antaget af Aulum-Vinding-Vind Valgmenighed som præst, når godkendelse forelå efter de prøver, der skal til i henhold til bestemmelsen om lægmandspræster. Den endelige prøve blev aflagt for biskop Johs. W. Jacobsen, professor P. G. Lindhardt og pastor Anders J. Hindsholm, Sennels, i Viborg bispegård i maj, og da den faldt tilfredsstillende ud, var vejen banet for ordination og indsættelse. Indsættelsen finder sted søndag den 30. juli i Aulum kirke.

Aktuelt 4. oktober 1972

EN „RIGTIG" BJERRE

Da det første professionelle fodboldlandshold debuterede i Idrætsparken mod Belgien i fjor, blev en enkelt spiller på det nærmeste „folkehelt" i løbet af de 95 minutter mod Belgien.

Kresten Bjerre (1183) lyste op over alle og præsenterede en fight, han aldrig havde vist det danske publikum tidligere.

Kresten var banens dominerende spiller – det var ham, autografjægerne bagefter flokkedes om, og det var ham, publikum først og fremmest kom for at opleve næste gang.

Men han kunne ikke leve op til sin

store præstation i de næste kampe, og det havde en bestemt årsag. Han var ikke i orden.

Han havde pådraget sig en skade, som meget længe så ud til at skulle afslutte hans fodboldkarriere.

I aften er der chance for at opleve ham igen i hovedrollen.

– Jeg glæder mig meget til at være med for Danmark igen. Ikke mindst fordi, jeg nu ved, at jeg er helt i orden.

Det var en mærkværdig skade, som man tilsyneladende ikke kunne helbrede. I hvert fald forsøgte mange sig uden held.

Men så en dag fik vi ny massør i klubben. Han tog mig med til en specialist, som opdagede noget af et fænomen.

Det viste sig at være en skade, som mænd normalt aldrig får. Et sunket bækkenparti er oftest kun en foreteelse hos kvinder, der lige har født. Men jeg var altså et særtilfælde.

Heldigvis kunne skaden ordnes, og nu er jeg 100 pct. i orden og klar til kamp.

piet

HUN RØRTE VED EN NERVE

Anders Bodelsens TV-spil „Skyggen", der blev sendt 10. oktober 1972, vakte stor debat. Og meget uberettiget debat, for det var jo ikke et spil om den nervøse tandlæge. Men om mennesket, der føler afmagt over for den teknologiske verdens udvikling. Lad den diskussion fare. Spillet blev en personlig succes for Karen Margrethe Bjerre (499/–), som vi husker så godt fra Bjerre-festen i fjor. I Berlingske Tidende skrev Jens Kistrup 11. okt.:

Karen Margrethe Bjerre dækkede figuren til fuldkommenhed, både hvad angår type og talent. Trods alle forsvarsmekanismer rørende indtil det forsvarsløse. Trænet i at holde den kølige, professionelle maske, men med en undertone af hysteri, som gjorde sig mere og mere gældende.

Ole Monty, Vera Gebuhr, Jørgen Kill, Mime Fønss, Henning Jensen, Merete Axelberg, Gertie Jung og Knud Hallest var de vekslende patienter i tandlægestolen. Og Bendt Rothe var glimrende som den ældre tandlæge, faderlig kollega og ikke i tvivl om sine egne talenter som charmør.

Men det var Karen Margrethe Bjerre, der gjorde det stærkeste indtryk. Hun rørte ved en nerve.

Holstebro Dagblad 24. okt. 1972

JEG – EN HUSMOR

Hun kan det hele, er forstående mor, opfindsom mesterkok, lidenskabelig sengekammerat, rengøringskone, avanceret børneopdrager, medicinsk ekspert.

Sådan er kravet til en husmoder – bl. a. Hun skal også være ekspert i opsparing og en tålmodig tilhører og trøster, konstaterede husmoder Ellen Agergaard (566), selv landhusmoder i Nr. Nissum, der i aftes talte for knap 100 medlemmer af Sevel, Ejsing og Vinderup husholdningsforeninger på Højskolehjemmet i Vinderup. Hun indledte med at konstatere, at stillingen som husmoder er verdens ældste.

– Da Vorherre skabte Eva med ordene „Jeg vil gøre dig en medhjælp til Adam", havde vi den første husmoder.

Af foredraget fremgik, at Ellen Agergaard ikke sætter spørgsmålstegn ved denne definition, og hun understreger, at hun gerne vil møde nogle rødstrømper og diskutere husmødres pligter med dem.

I foredraget understreger hun også, at hun mener, at mange mænd, der er højt ansete i almindeligt omdømme, svigter som fædre:

– Man har tit hørt udtrykket „den effektive landmand". Er det ham, der investerer sig en pukkel til og ødelægger alle andre med sine nerver, eller er det ham, der har opfødt 19 børn med én kone? Hvorfor taler man aldrig om den effektive husmoder, spurgte Ellen Agergaard og gav ovennævnte karakteristik af denne mor, kok, elskerinde, pædagog, læge og økonom m. m.

– Vi skal helst se både unge og smukke ud, og det kan være svært, hvis tøjpengene samtidig skal være små, konstaterede taleren også, og hun harcellerede over politikernes snak om trivsel på arbejdspladsen:

– De glemmer altid Danmarks største arbejdsplads – husmoderens. Huskede de den, ville både B & W's og Danfoss' blegne. Det ville dreje sig om mange tusinde flere, fremhævede Ellen Agergaard, og hun nævnte mange eksempler på, hvor hårdt et arbejde, husmoderen

egentlig har. – Samtidig må, sagde Ellen Agergaard, – husmoderen have kræfter til at interessere sig for almenmenneskelige problemer – ligesom i gamle dage, hvor man sagde, at manden sørgede for noget at leve af, men til gengæld var det konen, der sørgede for noget at leve på.

Vejle Amts Folkeblad 6. nov. 1972

JENS BJERRE OG JULEKALENDEREN

Overskuddet fra Børnenes Julekalender går i år til hjemløse og fattige børn i den nye stat Bangladesh. Ligesom tidligere år har Jens Bjerre optaget en film, der skal vises i fjernsynet i dag kl. 17.30, som optakt til salget af julekalenderen.

Jens Bjerre har i sommer været i Bangladesh og skildrer i sin film disse børns tilværelse somt forholdene i et land, der er hærget af krig og naturkatastrofer og nu trues af hungersnød. (433).

Vejle Amts Folkeblad 20. nov. 1972

ENRICO BJERRE INDSAT

Ved gudstjenesten i Ølgod kirke søndag blev pastor Enrico Bjerre (622), Skovlund, officielt indsat som kapellan for Ølgod og Strellev menigheder med tjeneste ved de tre kirker Ølgod, Strellev og Bejsnap. Med rod i præstemangelen blev der ved pastor Hvas' afgang som sognepræst for Ansager, Skovlund og Stenderup søgt gennemført en ordning fra januar 1972, hvorved det normale antal præster for de seks kirker på fire blev nedskåret til tre. En oprindelig påtænkt plan med tre sognepræster for Ansager-Stenderup, Skovlund-Bejsnap og Ølgod-Strellev lod sig ikke gennemføre, og den ny ordning blev så stor for pastor Enrico Bjerres vedkommende, at han foruden at være sognepræst for Skovlund blev residerende kapellan for Ølgod, Strellev og Bejsnap kirker.

Ved gudstjenesten i Ølgod oplæste pastor Enrico Bjerre kirkeminister Dorte Bennedsens udnævnelsesskrivelse.

Bjerre-slægtens bestyrelse:

Vagn Bjerre, skoleinspektør, „Vibeskriget", Alsted, 7900 Nykøbing Mors (formand). Telefon (07) 74 03 29. (Slægtsbog 658).

Frits Bjerre, friskolelærer, 7650 Bøvlingbjerg (sekretær). Telefon (07) 88 50 90. Giro 66922. (Slægtsbog 416).

Peter Bjerre, civilingeniør, Virum Stationsvej 160, 2830 Virum. Telefon (01) 85 65 34. (Slægtsbog 616).

Karen Bjerre, St. Bjerre, Sir, 7500 Holstebro. Telefon (07) 43 22 38. (Slægtsbog 758).

Kjeld Bjerre, ingeniør, Grundtvigsvej 42, 5000 Odense. Telefon (09) 11 38 45. (Slægtsbog 432).

Karen Madsen, omsorgsassistent, Nørgård, Naur, 7500 Holstebro. Telefon (07) 46 43 76. (Slægtsbog 819).

Jens Bjerre Tybjerg, journalist, Uranusvej 42, 7100 Vejle. Telefon (05) 82 88 73. (Slægtsbog 1352).

Medlemsfortegnelse

Fortegnelse over betalende medlemmer af Bjerre-slægten samt medlemmer i udlandet

Skulle enkelte adresser være unøjagtige, bedes meddelelse herom tilsendt os, såvel som oplysninger om adresseændringer.

Kokholmlinien:

331: Vic Berre, Ponoka, Alta, Canada.
333: Vagn Berre, Crofton B. C., Canada.
334: Fru Helga Bjerre Nielsen, Skovgårdsvej 1, 4420 Regstrup.
335: Axel M. Bjerre, politimester, Stjernevej 47, 6300 Graasten.
336: V. M. Bjerre, overtrafikass. , Turesensgade 7 C[1], 1368 København K.
337: Fru Karen Bjerre Bronée, P. Knudsensgade 120, 2450 København SV.
330: 1 a: P. Jac. Bjerre, grosserer, Birger Jarlsgat. 67, s., Stockholm, Sverige.
879: Fru Lise Alstrup, Kronprinsessegade 24, Esbjerg.

Nissumbylinien „Brunsgaard":

112: Fru Ane Marie Bjerre Lambæk, Degnbol, 6940 Lem St.
115: Carl Bjerre, Lærkevej 6[1] t.v., 2400 København NV.
341: Haakon Bjerre, „Sønderby", 7470 Karup J.
343: Fru Agnete Bjerre Jensen, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
344: Fru Dagny Bjerre Kallesøe, Bruunsgaard, Nr. Lem, 7620 Lemvig.
349: Fru Erna Raundal, Tjørnevej 3 D, 8600 Silkeborg.
355: Fru Kirsten Bjerre Jensen, Ringgade 104[1], 7600 Struer.
356: Fru Signe Bjerre Knudsen, Jyllandsgade 35, 7600 Struer.
358: Søren Bjerre Lambæk, 6940 Lem St.
359: Fru Asla Bjerre, Ml. Balleby, Tørring, 7620 Lemvig.
361: Fru Ragnhild Dam, Søvang teglværk, 7755 Bedsted.
363: Fru Dorrit Bjerre Olesen, 302-130 Rosehill, Nanaimo B.C., Canada.
895: Fru Helene Bjerre Krogshede, Gudenaadalens Ungdomsskole, 8860 Ulstrup.
899: Hans Bjerre Jensen, Højagerparken 29[1] t. h., 2750 Ballerup.
900: Grethe Bjerre Frandsen, Ellegårdsvej 10 B, 2750 Ballerup.
901: Ole Bjerre Jensen, tømrermester, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
359/–: Ane Bjerre Husted, sparekasseass., Fuglsangsvej 15, 7620 Lemvig.

Nissumbylinien „Kvium":

915: Hugo Bjerre Jakobsen, sognepræst, Hadsundvej 79, 8900 Randers.
915/–: Tove Bjerre Jakobsen, J. P. Jakobsensvej 46 A, 8230 Åbyhøj.

Nissumbylinien „Stabildal":

376: Fru Rachel Lørup, Baldersgat 5, Oslo, Norge.
377: Kristian Lørup, maler, Thorvald Meyersgade 28, Oslo, Norge.
381: Fru Signe Duusgaard, Vigerslev Allé 70[4], 2500 Valby.
383: Fru Erna Ruby, Industrivej 17, 7620 Lemvig.
395: Søren Skjødt, Spidsborg Savværk, 8961 Allingåbro.
396: Aksel Jørgensen, gdr., Lisbjerg, 8200 Århus.

398: Alfred Jørgensen, gårdejer, 8471 Sabro.
400: Rudolf Jørgensen, Frøkjærvej 19, 8462 Harlev J.
128/–: Fru Agnes Morse, Storm Chliff Apst, Arth Cape, Oregon, USA.
921: Marie Lørup, Briskebyvejen 20, Oslo 2, Norge.
924: Aase Lørup Jørgensen, Dragvejen 56 B, Blommenholm, Norge.
926: Ellen Lørup, Saturnvejen 6, Nedre Råel, Tønsberg, Norge.
930: Henning Duusgaard, Blomstermarken 56, 9000 Ålborg.
936: Kristian Knude Særkær, Nødskov, Houe, 7620 Lemvig.
921/–: Ingvill Lørup, Briskebyvejen 20, Oslo 2, Norge.
924/–: Mette Lørup Jørgensen, Dragvejen 56 B, Blommenholm, Norge.
927/–: Anne Nørgaard, bibliotekar, Skrænten 40, 7620 Lemvig.

Nissumbylinien „Nørrelund":
408: Fru Maren Ovesen, Møllegårdsvej 3, 7620 Lemvig.
409: Christian Paakjær, Nis Petersensvej 2, 7620 Lemvig.
410: Fru Petra Skov Mikkelsen, Vestergade 41, 7500 Holstebro.
969: Gdr. Niels Paakjær, Madumflod, 6990 Ulfborg.
970: Sygeplejerske Martha Paakjær, Jordbrovej 25^2, 8000 Århus.
971: Fru Ellen van Veen-Paakjær, Tyum 3, Winsum (Gr), Holland.
972: Harald Paakjær, ejendomsmægler, Asylgade 5, 7800 Skive.
973: Jørn Paakjær, Nørmark, 7630 Bonnet.
974: Henning Paakjær, gdr., Ø. Påkjær, Hygum, 7620 Lemvig.
976: Ane Marie Paakjær, lærer, Warthoesvej 22 F, 8700 Brædstrup.

Nissumbylinien „Nissumby":
133: Fru Edel Bjerre, Henriettevej 48^2, 5000 Odense.
138: Fru Ingeborg Bjerre, Frederiksdal Allé 16 A, 7800 Skive.
141: Maren Bjerre Jensen, Boje, 7650 Bøvlingbjerg.
411: Misse Bjerre Kristensen, Havbakken, Sejs, 8600 Silkeborg.
414: Major H. T. Ravn, Højsletten 9, 2730 Herlev.
415: Vagn Bjerre, Dansk Kunstatelier Meca, Achenerstrasse 597, 5021 Gross Königsdorff, Tyskland.
416: Frits Bjerre, lærer, 7650 Bøvlingbjerg.
417: Edvard Bjerre, Storegade, 6800 Varde.
418: Fru Anna Høj, Eskebækparken 24^1, 8660 Skanderborg.
419: Aage Bjerre, bogholder, 6093 Sjølund.
420: Harald Bjerre Petersen, konstruktør, Frøbelsallé 2^3, 2000 København F.
422: Fru Helga Bjerre Kristiansen, Skovbovej 13, 2800 Kgs. Lyngby.
423: Thorvald Bjerre Pedersen, Svinget 2, 7620 Lemvig.
425: Aage Bjerre Madsen, autoforhandler, 7650 Bøvlingbjerg.
428: Christa Bjerre Madsen, 7650 Bøvlingbjerg.
432: Kjeld Bjerre, ingeniør, Grundtvigsvej 42, 5000 Odense.
433: Jens Bjerre, rejsejournalist, Fennevangen 10, 2200 Gentofte.
434: Lis Bjerre Smith, 7 Sanguiine Str., Montreux, Johannesburg, South Africa.
435: Poul Bjerre, ingeniør, 6760 Pelletier Blwd., Bressard P. Que, Canada.
436: Jytte Bjerre, bibliotekar, Kirkebakken, 7160 Tørring.
437: Svend Bjerre, møbelarkitekt, Holbergsvej 25, 3000 Helsingør.
439: Poul Bjerre, maskinsnedker, Solsortevej 21^2, 8600 Silkeborg.
440: Peder Maagaard, Vester Flansmose, Dybe, 7630 Bonnet.
441: Nanna Andersen, Norgesgade 36^1, 6700 Esbjerg.
444: Fru Gerda Andersen, Hermodsvej 23, 6700 Esbjerg.
445: Holger Jensen, Næsbyhave 72, 5270 Næsby.
447: Inger Flindt, Lyngvej 43^3, 2800 Kgs. Lyngby.
980: Knud Bjerre, Skoleparken 36, 3600 Frederikssund.
981: Fru Hanna Bjerre Sørensen, Kikkebjergvej, 6720 Nordby, Fanø.
983: Oli Bjerre, fabrikant, Waldstrasse 15, 5021 Kønigsdorf, Tyskland.
984: Ingeniør Poul Bjerre, Hegnet 60, Tved, 6000 Kolding.

985: Grethe Detlefsen, 6455 Kortgården, Norge.
986: Søren Høj, Lille Vika, 6400 Molde, Norge.
991: Fru Else Bjerre Tordendahl, Onsbjerg Allé 33, 2730 Herlev.
992: Knud Bjerre, sparekassefuldmægtig, Peter Freuchensvej 40, 4800 Nykøbing F.
1004: Villy Bjerre Nicolajsen, murer, Niels Finsensvej 13, 7500 Holstebro.
1006: Jette Bjerre Hansen, Postgade 6, st., 3740 Svaneke.
1007: Palle Bjerre, B. P. 2114 Brazzaville, Congo.
1008: Klavs Bjerre, missionær, Kongevejen 207, 2830 Virum.

Nissumbylinien „Brændgaard":
450: Fru Anne Kath. Bjerre Sejbjerg, Herningvej 53, 7500 Holstebro.
452: Niels Østergaard, gdr., Lillelund, 6990 Ulfborg.
453: Mads Bjerre, Maabjerg, 7500 Holstebro.
454: Henry Bjerre, gdr., Boutrup, 7570 Vemb.
455: Niels Bjerre Jacobsen, Villemose, Tvis, 7500 Holstebro.
456: Sigurd Bjerre, amtsvejmand, Sir, 7500 Holstebro.
457: Fru Anna Barslund, Plantanvej 4, 7500 Holstebro.
461: Gerlak Lundby, Lindevænget 16, 5250 Fruens Bøge.
463: Gdr. Arne Lundby, Fælledvej 16, 8870 Langå.
464: H. Lundby, økonoma, Doktorvænget 8, st., 7500 Holstebro.
465: Fru Kathinca Hillersborg, Melagergaard, Værum, 8900 Randers.
466: Signe Lundby, Skovvangsvej 172[1], 8200 Århus N.
467: Gudrun Lundby, pens. sygepl., Doktorvænget 8 st., 7500 Holstebro.
468: Anker Lundby, Allégade 17, 7500 Holstebro.
469: Gdr. Victor Lundby, Maabjerg, 7500 Holstebro.
470: Gdr. Gunnar Lundby, Kobberuphus, Mejrup, 7500 Holstebro.
473: Randi Bjerre, syerske, Cicinionsgade 26, Frederiksstad, Norge.
474: Sigrid Bjerre, Cicinionsgade 26, Frederiksstad, Norge.
477: Søren Bjerre, gdr., Uhre, 7100 Vejle.
484: Aksel Bjerre, gdr., „Roenborg", Vejrum, 7600 Struer.
485: Johannes Bjerre, gdr., „Brændgaard", Vejrum, 7600 Struer.
487: Holger Sloth Bjerre, Blok E 17,3920 Julianehåb, Grønland.
489: Jens Kr. Knudsen, gymnasielærer, Oxholmsvej 30[2], 4760 Vordingborg.
1021: Anders Bjerre Sejbjerg, Brøndum, 7800 Skive.
1033: Holger Bjerre, revisor, Klintevej 16, 8464 Galten.
1037: Jytte Bjerre Sørensen, Vermundsgade 6, 9700 Brønderslev.
1049: Andreas Lundby, præst, Idum, 7500 Holstebro.
1067: Verner Lundby, Allégade 17, 7500 Holstebro.
1081: Finn Bjerre, Søndervang, 2670 Greve Strand.
1082: Anna Bj. Wium-Andersen, Bygvænget 23, 7500 Holstebro.
1085: Anna Marie Sloth Bjerre, Brinken 13, Hald Ege, 8800 Viborg.

Nissumbylinien „Kviesgaard":
163: Elsie May Bjerre, 200 Bolinao Road, Apt. 5, Fairfax, California, USA.
492: Kirstine Bjerre, „Birkely", Fabjerg, 7620 Lemvig.
494: Fru Olga Thøgersen, Valbirksvej 5, 2900 Hellerup.
495: Asger Bjerre, gdr., Tømmerupvej 253, Ullerup, 2792 St. Magleby.
496: Sigurd Bjerre, skovfoged, Sct. Jørgens Park 79 st. t.h., 4700 Næstved.
498: Peder Vestergaard Bjerre, Strandvejen 149a, 3060 Espergærde.
499: Carl Christian Bjerre, mejerist, Snemandsvej 3, 2730 Herlev.
500: Hans Bjerre, gdr., 7650 Bøvlingbjerg.
502: Knud Bjerre, Vatnavej 28, 2300 København S.
506: Kristen Hauskov, boelsmand, Ny Lind, Fabjerg, 7620 Lemvig.
508: Sofie Kirkegaard, Hover, 6971 Spjald.
510: Fru Karen Sørensen, Rytterhøj, Kilen, 7600 Struer.
512: Herluf Jakobsen, bogtrykker, Kirkevej 16, 6780 Skærbæk.
513: Fru Eli Maagaard, Markildegård, Valby, 3200 Helsinge.
515: Kristian Bjerre, hotelejer, „Bovbjerghus", Ferring, 7630 Bonnet.

516: Hans P. Bjerre, skibsfører, Bremensgade 25², 2300 København S.
521: Jens Bjerre Christensen, Sundvej 10, Hasselø, 4873 Væggerløse.
522: Fru Karen Aabye Madsen, Ejby Savværk, 5592 Ejby.
523: Fru Mariane Larsen, Peter Bangsvej 153⁴, 2000 København F.
526: Niels Bjerre, Elektrical Engeneer, 1429 Grey St., Regina, Saskatchewan, Canada.
528: Peder Bjerre, overingeniør, 9 Reymond Ave, Toronto, Ontario, Canada.
530: Signe Bjerre Christensen, Romsøgade 4², t. h., 2100 København Ø.
532: Bertel Bjerre, konstruktør, Horsedammen 13, 3000 Helsingør.
535: Fru Anna Poulsen, Vasegaarden, 7620 Lemvig
541: Niels Bjerre, landsretssagfører, 7500 Holstebro.
542: Kristian Smedegaard Bjerre, Kongensgård, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
543: Fru Marie Bjerre Østergaard, Rosenvej 7, 9800 Hjørring.
544: Aage Mohr Christensen, „Højgaard", Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
546: Johannes Bjerre, gdr., Kildehøjgaard, 4892 Kettinge, Lolland.
547: Fru Esther Bjerre Gay, Bæksgaard, Tørring, 7620 Lemvig.
548: Tage Bjerre, trikotagehandler, Adelgade 10, 7800 Skive.
549: Fru Ellinor Madsen, Nørmark, Fjaltring, 7640 Ramme.
550: Gunnar Bjerre, Jyllandsgade 40¹, 7800 Skive.
551: Ejvind Bjerre, lærer, Kalundborgvej 191, 4300 Holbæk.
552: Steen Bjerre, gdr., „Sønderskov", Ryde, 7830 Vinderup.
1094: Niels Bjerre, ass., Flintebjerg Allé 5³, 8900 Randers.
1095: Jørn Bjerre, lærer, Bustrup Ungdomshjem, 7862 Brodal.
1102: Inger Bjerre Petersen, Bakkedal, Bramsnæs, 4070 Kirke Hyllinge.
1103: Lis Bjerre Harting, lærer, Odensevej 111² t. v., 4700 Næstved.
1105: Birgit Marie Bjerre Ulrich, Tibberupvænget 7, 3060 Espergærde.
1106: Fru Hanne Bjerre Messina, 35 Buena Vista Dr., Romo, New York 13440, USA
1107: Niels-Erik Vestergaard Bjerre, maskinarbejder, Stubvænget 11, 3060 Espergærde
1110: Peter Hauskov, Hejrebakken 16, 3500 Ll. Værløse.
1134: Marianne Bjerre Kristoffersen, Hov Allé 17 e, Hønefoss, Norge.
1138: Peder Kamstrup Jakobsen, overlærer, Phillip Larsen-Kobbel 92, 2390 Flensborg, Tyskland.
1142: Robert Kamstrup Jakobsen, major, Fæstevej 6, 2828 Gentofte.
1143: Erling Bjerre Jacobsen, bogtrykker, Tøndervej 51, 6780 Skærbæk.
1145: Fru Mariane S. Hansen, Box 296, Eckville, Alta, Canada.
1149: Oberst Jørgen Bjerre, Rude Vang 27 c, 2840 Holte.
1150: Mrs. Ingrid Engel, 3845 Bayridge Ave., West Vancouver, B. C. Canada.
1151: Jens Bjerre, arkitekt, Grønholt, 3480 Fredensborg.
1155: Bent Tage Nielsen, Hillerødgade 167, 2400 København NN.
1157: Fru Tove Deitz, 437 South Holmes, Kirkwood, Missouri 63122, USA.
1161: Fru Inge Bjerre Larsen, „Skovlykke", Sdr. Ørslev, 4872 Idestrup.
1165: Grethe Thomsen, Kirkestien 41, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
1173: Gravers Bjerre, Rosenvængets Allé 35, 2100 København Ø.
1189: Jens Bjerre, landsretssagfører, Suensonsvej 40, 7500 Holstebro.
1196: Birgit Storm-Jørgensen, Byfoged Holstvej 14, 4880 Nysted.
1197: Hans Vilh. Palle Bjerre, gdr., Birkhavegård, Særslev, 4871 Horbelev.
1198: Niels Kristian Palle Bjerre, Kamdalen 21, 2730 Herlev.
1198a: Ellinor Palle Bjerre, „Kildehøjgård", 4892 Kettinge.
1199: Fru Solvejg Bjerre Sørensen, Langhøjskolen, Asp, 7600 Struer.
1200: Fru Elisabeth Breüner, Otto Sverdrupsvej 9, 8200 Århus N.
1204: Hanne Bjerre Madsen, Danasvej 15, 7400 Herning.
1206: Klaus Smedegaard Bjerre, Kalundborgvej 191, 4300 Holbæk.
532/–: Isabelle Bjerre, c/o Morawski, 28a Highland Down, Shoreham 11786, New York, U.S.A.
551/–: Mads Smedegaard Bjerre, Evigheds Allé 9, 2700 Brønshøj.
1154/–: Ingrid Poulsen, Villemoesgade 41² t. v., 8000 Århus C.

Nissumbylinien „Sandholm":
557: Jens Hauskov, gdr., Kirkebyen, 6990 Ulfborg.

558: Fru Linne Bjerre Jensen, Thingtoftevej 22, Gudum, 7620 Lemvig.
560: Gunnar Tovborg Jensen, grosserer, Søtoften 13, 2820 Gentofte.
562: Fru Tovborg Jensen, Rosenstandsvej 6, 3000 Helsingør.
563: Gdr. Laur. Tovborg Jensen, „Kloster Mølle", Gudum, 7620 Lemvig.
565: Fru Mette Tovborg Jensen, Skovvejen 13, 8740 Brædstrup.
566: Fru Ellen Agergaard, Nr. Nissum sem., 7620 Lemvig.
567: Aksel Tovborg Jensen, professor, Bjerregårdsvej 11, 2500 København Valby.
569: Hans Bjerre, overlæge, Cort Adlersgade 7^{2}, 1053 København K.
570: Jens Bjerre, organist, Frimestervej 75, 2400 København NV.
571: Fru Eli Ketelsen, Jernbaneallé 73^{3} t. v., 2720 Vanløse.
572: L. Schjøttz Christensen, læge, Åboulevard 82, 2200 København N.
575: Jens Bjerre, gdr., Enggården, Sønderstrup, 4360 Kirke Eskildstrup.
576: Peder Bjerre, „Sønderskov", Venø, 7600 Struer.
577: Fru Mette Bjerre Petersen, Kisserup, Udby, 4300 Holbæk.
578: Holger Bjerre, slagteriarbejder, Kirkegade 40, 7600 Struer.
579: Laust Bjerre, „Sønderskov", Venø, 7600 Struer.
581: Fru Kathinka Mehlsen, Ølbyvej 15, 7600 Struer.
585: Læge Albert Andersen, 8680 Ry.
588: Knud Bjerre Jensen, forp., Aal præstegård, 6840 Oksbøl.
589: Jens Bjerre Jensen, Søborg Hovedgade 94, 2860 København.
1213: Fru Else Hauskov Bech, Østervang 29, 7500 Holstebro.
1215: Karen Hauskov, økonoma, Ulfborg Kjærgård, 6990 Ulfborg.
1218: Bodil Hauskov, Hals Allé 13^{4}, 1802 København V.
1220: Fru Gertrud Hauskov Hansen, Vibevej 11, 9970 Strandby.
1221: Mrs. Margrethe Bechmann, Ms. P Voronkoff, c/o Chastum Contractors, P.O.Chasma Borrage Colony, Distr. Mianuwali, West Pakistan.
1232: Niels Tovborg Jensen, Forhåbningsholms Allé 17 E^{5}, 1904 København V.
1238: Inger Touborg Mortensen, Hammerhavn 3770 Allinge.
1229: Hans Tovborg Jensen, Strandløbervej 34, 2650 Hvidovre.
1232: Niels Tovborg Jensen, ingeniør, Virumvej 142, 2830 Virum.
1239: Frank Krøyer, Rydevej 6, Hvam, 7500 Holstebro.
1245: Ane Marie Lykke, Farverensvej 2, Kærby, 9000 Ålborg.
1246: Fru Astrid Agergaard Raundal, Sdr. Overby, Rom, 7620 Lemvig.
1247: Niels Agergaard, dyrlæge, Lykkesholms Allé 5 c^{3}, 1902 København V.
1248: Gerda Paakjær, „Vinde Nørgård", 7800 Skive.
1250: Fru Nanna Bjerre Nielsen, Frederiksdalsvej 226, 2830 Virum.
1251: Mrs. Lise Bjerre Martinsen, Scanship (Nigeria) Ltd. P. O. Box 2269, Lagos, Nigeria.
1264: Grethe Bjerre, Assensvej 21, 4700 Næstved.
1273: Jes Andersen, læge, Søkildevej 79, 8680 Ry.
1276: Karsten Urup, landbrugslærer, Odensevej 78, 5260 Hjallese.
565/–: Anders Tovborg-Jensen, læge, Gammelgårdsvej 10, 8230 Åbyhøj.

Nissumbylinien Lomborg Skole:
596: Bertel Bjerre Christensen, install., 7700 Thisted.
600: Ejner Thybo Christensen, install., Bredgade 16, 7620 Lemvig.
601: Evald Thyboe Christensen, Flansmosehus, Dybe, 7630 Bonnet.
602: Dagny Bjerre Christensen, Dybe, 7630 Bonnet.
603: Rich. Christensen, installatør, Hybenvej 131, 8700 Horsens.
604: Fru Gretha Christensen, Strandvejen 1 B, 7620 Lemvig.
605: Fru Karen A. Pedersen, 2849 Logan Blvd., Chicago 47, USA.
606: Fru Kathrine Norberg, East Meredith, New York, USA.
607: Niels Boel Madsen, 1559 N. Mr. Kindley Rd., Lake Forest, Chicago, USA
610: Fru Elisabeth Larsen, 3024 North Halsted Str., Chicago 60614, Illinois, USA.
611: Fru Clara Bjerre Jensen, Storegade 55, 8965 Assentoft.
613: Fru Ellen Nørgaard, Mysundevej 11^{4}, 1668 København F.
614: Christian Arne, ingeniør, 2203 N. Nordia Ave, Chicago 35, USA.
616: Peter J. Bjerre, civilingeniør, Virum Stationsvej 160, 2830 Virum.

617: Fru Dagny Bjerre, Fyrmestervej 18, 2660 Brøndby Strand.
618: Christen Bjerre, „Bjerrehus", Lem, 7862 Brodal.
621: Siliam Bjerre, Birkevej 5, 6300 Odder.
622: Enrico Bjerre, præst, Skovlund, 6824 Mølby.
624: Niels Bjerre, gdr., Lomborg Kirkegård, Lomborg, 7640 Ramme.
626: Fru Signe Bjerre Tybjerg, Asylgade 7, 7800 Skive.
627: Rigmor Bjerre Christensen, Hyldevang, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
628: Gunnar Bjerre, gdr., Julsgård, Ferring, 7630 Bonnet.
629: Fru Solvejg Bjerre Pedersen, Højvangsvej 11, Vadsby, 2640 Hedehusene.
630: Marie Bjerre, „Sixtus", 5500 Middelfart.
631: Bertel Bjerre, gdr., 9830 Tårs.
632: Daniel Bjerre, civilingeniør, Søndergade, 7870 Roslev.
633: Folmar Immanuel Bjerre, 120 Pierce Ave, Hamburg, New York, USA.
634: Arthur Bjerre, 4544 Laurel Canyon Blvd., North Hollywood, Los Angeles, California, USA.
635: Mrs. Clara Bjerre Morgan, 8012 Lindly Ave, Reseda, California, USA.
636: Allan Bjerre, 11600 Garfield Ave, Hollydale, California, USA.
639: Mrs. Esther Bjerre Bowles, 3313 Valley View Drive, Burnsville, Minnesota 55378, USA.
643: Fru Grethe Clausen, Jens Bornøsvej 12, 2970 Hørsholm.
644: Fru Karen Bjerre Paludan, Vikærgård, Stuby, 4760 Vordingborg.
1287: Charlotte Støjberg, Dyrehavevej 42, 6000 Kolding.
1289: Fru Kirsten Brok-Kristensen, Lærkevej 4, 8700 Horsens.
1290: Aksel Bjerre Christensen, ingeniør, Spangsbergsvej 14, 7700 Thisted.
1291: Erik Bjerre, civiling., Konvalvej 13, 4600 Køge.
1292: Fru Ellen M. Urth, Vesterled 15, 7620 Lemvig.
1295: Holger Christensen, Jydsk Nervesanatorium, Vejlefjord, 7100 Vejle.
1300: Inge Hauritz, Nansensvej 5, Bækkelund, 8700 Horsens.
1301: Ane-Marie Bjerre Høgh, Horsbred 115, 2620 Albertslund.
1304: Fru Elie Steffensen, 2849 Logan Boulevard, Chicago 47, Illinois, USA.
1306: Eric Niels Sloth, 133 Springwood Drive, Napenville, Illinois, USA.
1309: Mrs. Lillian Siegh, 613 Le Claire Ave, Wilmette, Illinois, USA.
1315: Ole Jensen, civilingeniør, Skovvangsvej 207 A, 8200 Århus.
1317: Bodil Damgaard Nielsen, Sandagervej 5, 8965, Assentoft.
1318: Henning Nørgaard.
1319: Lejf Nørgaard.
1325: Svend Erik Bjerre, forstander, Højskolen for Udviklingslandene, Kongevejen 195, 2840 Holte.
1327: Jytte Bjerre Petersen, Marienlundsvej 35, 8600 Silkeborg.
1329: Fru Birthe Munch, Mimersgade 19^3, 2200 København N.
1331: Fru Gudrun Bjerre Pedersen, Ålbæk, Lime, 7862 Brodal.
1332: Fru Eli Bjerre Damgaard, præsteboligen, Holstebrovej 9, 7490 Aulum.
1333: Uffe Bjerre, sognepræst, Visby præstegård, 6270 Tønder.
1334: Fru Bodil Bjerre Hanghøj, Adjunktvej 6, 9000 Ålborg.
1336: Ebbe Dejgaard, Velling St., 6950 Ringkøbing.
1337: Fru Katrine Bjerre Kirkegaard, Ratlousdal, 8300 Odder.
1338: Fru Martine Dejgaard Jensen, Nokjær, 6950 Ringkøbing.
1339: Mads Bjørn Bjerre, 1917 Point View St., Los Angeles 34, California, USA.
1340: Fru Karen Bjerre, Lykkegaardsvej 81, 6000 Kolding.
1341: Fru Helga Helgestad, Stevns valgmenigheds præstebolig, 4660 Store-Heddinge.
1342: Fru Thyra Wang Nielsen, Fenrisvej 10 B, 8230 Åbyhøj.
1344: Klaus Bjerre, Thunøgade 1^1, 8000 Århus C.
1345: Fru Estrid Bjerre Lund, Mågevej 22, 8700 Horsens.
1346: Mads Bjerre, Lomborg Kirkegård, 7640 Ramme.
1347: Fru Agnes Bjerre Frederiksen, Engtoften 27, Storvorde, 9270 Klarup.
1348: Marie Bjerre Thomsen, Thorup Søndergård, 9683 Aggersund.
1349: Anne Bjerre Jansen, keramiker, Gl. Damgård, Resen, 7600 Struer.
1350: Randi Bjerre, Lomborg Kirkegård, 7640 Ramme.

1352: Jens Bjerre Tybjerg, journalist, Uranusvej 42, 7100 Vejle.
1353: Fru Karen Tybjerg Steffensen Hansen, Kirkeby, Alrø, 8774 Alrø.
1354: Werner Olsen, 4652 Hårlev.
1355: Vagn Bjerre Christensen, Hyldevang, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
1356: Jørgen Bjerre Christensen, journalist, Pærevang, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
1357: Svend Bjerre Christensen, Hyldevang, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
1358: Ragnhild Bjerre Christensen, Hyldevang, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
1359: Asbjørn Bjerre, lærer, Herning Højskole, 7400 Herning.
1360: Peter Bjerre, lærer, Bakkens Hvile, Ellemosevej 5, Hygum, 7620 Lemvig.
1360 a: Anna Margethe Bjerre, sygeplejerske, Julsgaard, Ferring, 7620 Lemvig.
1361: Mads Bjerre, gdr., Fløjgaarden, Halagermagle, 4250 Fuglebjerg.
1365: Hans Bjerre, Magnolievej 13, 4060 Kirke-Såby.
1366: Ib Bjerre Pedersen, Rørager 10, Mosede, 2670 Greve Strand.
1367: Bent Bjerre, „Vien", 9861 Tolne.
1370: Gudrun Bjerre Brassøe, Mosebrinken 16, 9000 Ålborg.
1372: Birthe Henningsen, Rørdrumsvej 6, 5600 Fåborg.
1379: Johan Siliam Bjerre, akademiing., Bolbrovej 38, 2960 Rungsted Kyst.
631a: Agnete Bjerre, 9830 Tårs.
1330/–: Mads Fiskbæk Bjerre, Ludvig Hegners Allé 8 B, 2630 Tåstrup.

Nissumbylinien Søllergaard:
187: Fru Agnes Bjerre, Struervej 25, 7500 Holstebro.
190: Niels Bjerre, gdr., Majgård, Naur, 7500 Holstebro.
191: Frede Bjerre, Skov Allé 21, 5250 Fruens Bøge.
193: Christian Bjerre, Skanse Allé 19, Vorup, 8900 Randers.
645: Arne Bjerre, Bakkehuset, Naur, 7500 Holstebro.
646: Jens St. Bjerre, landinspektør, Vestergade 32a, 7600 Struer.
647: Erik Bjerre, advokat, Skibbrogade 36, 4400 Kalundborg.
648: Fru Elna Borg, Idumlund, 7500 Holstebro.
649: Viggo Bjerre, gdr., „Engsnap", Vejrum, 7500 Holstebro.
650: Fru Dagny Nielsen, Vinding, 7550 Sørvad.
651: Chr. Bjerre, gdr., V. Dalby, Gimsing, 5760 Hjerm.
652: Folmer Bjerre, gdr., „Kvistborg", Mejrup, 7500 Holstebro.
653: Tage Bjerre, bankbestyrer, 6670 Holsted.
654: Fru Agnete Gade, Sir, 7500 Holstebro.
655: Gustav Bjerre, seminarielektor, Vester Fælledvej 15, 7800 Skive.
656: Jens Bjerre, kordegn, 6950 Ringkøbing.
657: Knud Bjerre, viceinspektør, Kirkebakken 4, 7800 Skive.
658: Vagn Bjerre, skoleinspektør, „Vibeskriget", Skarum, 7900 Nykøbing Mors.
659: Fru Astrid Harrestrup, Borbjerg, 7500 Holstebro.
664: Johannes Bjerre, fabrikant, Bjergmarken 13, 5260 Hjallese.
665: Fru Telse Bjerre Seeberg, Oterbekk, Torød p. aa. Tønsberg, Norge.
675: Jens Stokholm Bjerre Kristiansen, Godrim Bakker, Sir, 7500 Holstebro.
1382: Erling Bjerre, elektriker, Lægårdvej 45, 7500 Holstebro.
1389: Aage Bjerre, Vester Søllergård, Vejrum, 7500 Holstebro.
1399: Fru Erna Solveig Krogh, Kingosvej 10, 7800 Skive.
1401: Hans Jørgen Bjerre, Mejrup Kirkeby, 7500 Holstebro.
1402: Fru Kirsten Bundgaard Nielsen, Gammelgab, 6310 Broager.

Nissumbylinien Nyholm:
206: Dorthea Bjerre Nyholm, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.

Store Bjerre-linien Bisgaard:
681: Aage Bjerre, inspektør, Engvejen 12, 7500 Holstebro.
682: Fru Kristine Fonager, Fladbrovej 17, Hornbæk, 8900 Randers.
689: Fru Rigmor Bjerre Nielsen, Trælløse, 4160 Herlufmagle.
697: Svend Bjerre, gdr., Mejrup, 7500 Holstebro.
699: Gunnar Bjerre, „Bisgaard", Borbjerg, 7500 Holstebro.

700: Fru Jenny Gosvig, 7560 Hjerm.
1425: Karen Andreasen, Harbogade 3, 6990 Ulfborg.
1439: Finn Bjerre, Bragesgade 14[1] t. v., 2200 København N.
1468: Fru Ellen Sollenæs, 5233 Haukeland, Norge.
1470: Svend Kjærulf Gosvig, bankassistent, Balle Kirkevej 43, 8600 Silkeborg.

Store Bjerre-linien Nr. Risum:
706: Peter Risum, gdr., Nr. Bøgild, Borbjerg, 7500 Holstebro.
707: Viktor Risum, gdr., V. Søjbjerg, Vejrum, 7600 Struer.
708: J. P. Pedersen, gdr., Bastrupgård, Måbjerg, 7500 Holstebro.
709: Kristian Risum, Nr. Risum, Borbjerg, 7500 Holstebro.
710: Thorvald Risum, gdr., Stabildal, Naur St., 7500 Holstebro.
711: Gudmund Risum, gdr., Nygård, 7560 Hjerm.
712: Frede Risum, gdr., Risum Østergård, Skave, 7500 Holstebro.
717: Søren Bjerre, gdr., Nørregade 44, 7570 Vemb.
721: Karen Mundbjerg, Ryde, 7830 Vinderup.
722: Fru Ellen Jæger, Viaduktvej 3–43, 7000 Fredericia.
725: Søren Bjerre Noes, vejmand, Vristed, 7800 Skive.
726: Anna Noes, forskolelærerinde, Haderup, 7800 Skive.
1479: Bent Risum, lærer, Tjørnegårdsvej 5, 2820 Gentofte.
1484: Gunnar Risum Krog, konsulent, agronom, Jennyvænget 4, 5270 Næsby, Fyn.
1513a: Fru Grethe Bjerre Nielsen, Muldbjerg, 6911 Spjald.
1516: Gunnar Noes Mundbjerg, sognepræst, 7790 Hvidbjerg.

Store Bjerre-linien Overlund:
228: Anne Overlund, De gamles Hjem, 7500 Holstebro.
729: Johanne Knudsen, Rylevej 3, 7500 Holstebro.
730: Fru Anna Rigmor Thorsen, Lemvigvej 6 B, 7500 Holstebro.

Store Bjerre-linien, Lille Bjerre:
731: Gravers Bjerre Olesen, Fuglebakken, Gimsing, 7600 Struer.

Store Bjerre-linien Vester Store Bjerre:
736: Fru Margrethe Sloth, Ausumdal, 7600 Struer.
737: Chr. Hillersborg, gdr., Vandborg Vestergaard, 7630 Bonnet.
740: Fru Eli Post, Nyholm, Vandborg, 7630 Bonnet.
741: Mads B. Hillersborg, „Hillersborg", Gimsing, 7600 Struer.
743: Ejner Hillersborg, præst, 6950 Ringkøbing.
744: Astrid Hillersborg, lærer, Pileallé 76, 7500 Holstebro.
745: Fru Anne B. Jensen, Guldager skole, 9760 Vrå.
746: Fru Margrethe Boesen, „Serridslevgård", 8700 Horsens.
747: Fru Kirstine Krustrup Bjerre Christensen, Serritslev Auto, 9732 Serritslev.
753: Fru Signe Bjerre Winther, „Gade", Sir, 7500 Holstebro.
755: Alma Bjerre Mikkelsen, Pøtgård, Bur, 7570 Vemb.
757: Karen Bjerre Rahbek, Drosselvej 73, 2000 København F.
758: Jens Bjerre, gdr., „St. Bjerre", Sir, 7500 Holstebro.
1528: Knud Sloth, Gammel Skjød, Vejrum, 7600 Struer.
1530: Bendt Asbjørn Sloth, gdr., „Overgård", Naur, 7500 Holstebro.
1538: Arne Nyholm Post, arkitekt, Kirsteinsgade 111 t. v., 2100 København Ø.
1539: Sigrid Hvalsøe, Krostræde 3, 2770 Kastrup.
1540: Estrid Refsgaard Egelund, 7560 Hjerm.
1542: Solveig Bennike Hillersborg, sygepl., Ormholtgård, Rårup, 7130 Juelsminde.
1545: Karen Margrethe Gudmand-Hoyer, Tønnesvej 49, 2300 København S.

Store Bjerre-linien Vester Søllergaard – Lille Bjerre:
241: Peder Bjerre, gdr., Alstruplund, 7500 Holstebro.

Kjærgaard-linien Peder Graversen:
75/–: Carl Graversen, Sisseton, South Dakota, USA.

Kjærgaard-linien Godrim:
249: Kristen Graversen, Godrim, gdr., „Gåsager", Sir, 7500 Holstebro.
759: Jens Anker Graversen, Nr. Allé 6, 7570 Vemb.
760: Fru Nanna Kvist, Lind, 7400 Herning.
764: Ejnar Graversen, parcell, Ferslev Mark, 4050 Skibby.
765: Fru Dagny Sørensen, Emiliedalsvej 2, Skåde, 8270 Højbjerg.
768: Fru Signe Vestergaard, Harslevvej 9, 8463, Skovby Østj.
772: Fru Ester Bisgaard, Enshøjgård, Mejlby, 9510 Arden.
774: Vagn Godrim, dyrlæge, Struervej 5, 7500 Holstebro.
775: Tage Godrim, „Bjerregård", Måbjerg, 7500 Holstebro.
777: Rigmor Godrim Sørensen, Mellerup, 8900 Randers.
778: Mariane Godrim, Ny Agerbæk, Mejrup, 7500 Holstebro.
780: Fru Gudrun Bisgaard, Vester Toustrup, Mejrup, 7500 Holstebro.
784: Haakon Særkjær Godrim, Frejasvej 41, 7500 Holstebro.

Kjærgaard-linien Kjærgaard:
250: Johanne Kjærgaard, Sysselting 2, 7500 Holstebro.
254: Diderik Kjærgaard, Søndergade 8, 6855 Outrup.
256: Niels S. Kjærgaard, V. Skindbjerg, Nr. Felding, 7500 Holstebro.
257: Fru Maren Nielsen, Roarsvej 20^1, 2000 København F.
258: Fru Marie Hansen, Vesterbro 12 st., 7500 Holstebro.
259: Martine Kjærgaard, Lemvigvej 12, 7500 Holstebro.
792: Arne Bech, lærer, Poppelallé 72, 7500 Holstebro.
793: Ragnhild Kjærgaard, Voldgade 1, 7500 Holstebro.
795: Fru Sigrid Kjær, Tobøl Brugsforening, 6683 Føvling.
801: Poul Kjærgaard, gdr., Vester Skindbjerg, Nr. Felding, 7500 Holstebro.
802: Grethe Kokholm, „Ny Damgård", Hodsager, 7500 Holstebro.
1592: Fru Birgit Christensen, bibliotekar, Valbyvej 5, 8000 Århus C.

Kjærgaard-linien Ting, Vejrum:
263: Mads Bjerre, Vestervangsvej, 8860 Ulstrup.
264: Jens Pasgaard, Pileallé 92, 7500 Holstebro.
266: Alfred Madsen, gdr., Nørgård, Naur, 7500 Holstebro.
268: Væverske Agnete Madsen, Struervej 13, 7500 Holstebro.
805: Jørgen Kirkegaard, „Kirkegaard", Måbjerg, 7500 Holstebro.
806: Esther Henriksen, „Herpinggård", Trans, 7620 Lemvig.
807: Gunnar Kirkegaard, gdr., „Vesterbæk", 6393 Fårhus, Sdrj.
808: Holger Kirkegaard, automekaniker, Holstebrovej 36, Skave, 7500 Holstebro.
809: Astrid Bjerre Staunsbæk, mejerist, Ulstrupbro, 8860 Ulstrup.
810: Niels Bjerre, gdr., Stangsagergård, Sønderlev, 9800 Hjørring.
811: Martha Bjerre Laursen, Petersborg, 8570 Trustrup.
812: Eskild Bjerre, „Højvang", Enslev, 8860 Ulstrup.
813: Erik Bjerre, gdr., Ringsøvang, 8860 Ulstrup.
814: Niels Pasgaard Madsen, disponent, Strandbakken 11, 4400 Kalundborg.
817: Aage Madsen, „Nygaard", Fabjerg, 7620 Lemvig.
818: Anders Madsen, Langetved, 6630 Rødding, Sdrj.
819: Karen Madsen, „Nørgaard", Naur, 7500 Holstebro.

Ejdal-linien:
283: Jacob Bjerre Ejdal, gdr., „Ejdal", Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
820: Anna Bjerre Kiilsholm, Seminarievej 31, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
821: Fru M. Bjerre Trolle, Læssøegade 138 st., 5000 Odense.
822: Birgitte Understrup, Valdemarsvej 75 st. t. v., 7400 Herning.
830: Erik Ejdal, lærer, Sandvejen 38^2, 8600 Silkeborg.
1604: Johannes Bjerre Trolle, „Molsgården", Høgsholt, 7100 Vejle.

Tvis Kloster-linien, 1. del:

843: Bodil Bjerre Kristiansen, Café Vennelund, Høgh Guldbergsgade 85, 8000 Århus.
849: Svend Aage Bjerre, Christiansundvej 19, 8200 Århus N.
849/–: Karl Bjerre, Soltoften 3, 8250 Egå.

Tvis Kloster-linien, 2. del:

308: Eleonora Kristensen, 302 Stanley Drive, Santa Barbara, California, USA.
309: Fru Agnes Engsnap, Askov, 6600 Vejen.
313: Niels Bjerre, seminarielektor, Kirkevej 8, 9681 Ranum.
314: Fru Signe Bjerre Lloyd, The Rectory Inch, Wexford, Eire.
315: Kirstine Bjerre, Solgården, Nygade, 7620 Lemvig.
316: Anna Bjerre Larsen, Møllerisgård, 3320 Skævinge.
318: Marie Bjerre, lærerinde, Milnersvej 2^3, 3400 Hillerød.
319: Kristen Lægaard Bjerre, Nissumgård, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
320: Fru Ingrid Bjerre, Grønningen 2, 7620 Lemvig.
861: Poul Bjerre, arkitekt, forfatter, Krejbjerg, 7861 Balling.
862: Niels Aage Bjerre, rektor, handelsgymn., Ahornvænget 67, 7800 Skive.
865: Arne Bjerre, civilingeniør, Ordrupvej 131^2, 2920 Charlottenlund.
868: Karen Bjerre Oksbjerg, „Mølleris", Meløse, 3320 Skævinge.
870: Marie Bjerre Jepsen, Hattenæs, 8600 Silkeborg.
873: Niels H. Bjerre, løjtnant, Kærup Forsamlingshus, 6851 Janderup.
874: Karen Bjerre Kamstrup, Søndergade 9, 7620 Lemvig.
874a: Hans Bjerre, Jernbanegade 4 A^1 t. h., 1608 København V.
875: Anker Pers Nielsen, bankprokurist, Solvangs Allé 4, 7800 Skive.

GADGAARD TRYK . LEMVIG 46136